

No. 3-čias Telefonas Dial 5-1094 WORCESTER, MASS., 20-tą SAUSIO (JAN.) 1940 M. Kaina 5 Centai VOL. XXI

Svedija, Norvegija ir Danija Ateina Suomiams i Talka; Suomiams Reikalinga Orlaiviai ir Amunicija, Kad Atsiginti Priešais Užpuolikus

MANNERHEIMAS, SUOMIŲ ARMIJOS VADAS, ĮSPEJA SĄJUNGIEČIUS DEL SUOMIJOS PARAMOS

Suomių Prezidentas Kyosti Kallio prašo Amerikos orlaivių del apgynimo Suomijos nepriklausomybės, o Mannerheimas, suomių armijų vadas, įspėja sąjungiečius (Angliją su Prancuzija) del skubios pagalbos. Jis sako: "dabar arba niekad".

Rusai yra pasiryžę perkirsti Suomiją pusia. Jie siunčia po 300 bombierių visu Botnijos pakraščiu ir meta tukstančius padegamųjų bombų, o kur gali, tai su bomberiais nunėrė žemyn iš kulkasvaizdžių tratina miesčių ir kaimų gyventojus, kad juomi palaužti jų moralą bei pasitikėjimą savimi. Sakoma, jei suomija turėtų bent 300 žvalgybinių orlaivių, tai tuos bombierius lengvai nuvaikytų ir išgelbėtų daug turto ir gyvybių.

Švedija, Norvegija ir Danija ruošiasi suomiams i talką neatsižvelgiant i Sovietų protestus del jų neutralizavimo. Švedų spauda Sovietų Rusijai stačiai pasakė, kad Suomija yra Skandinavų šalis ir jie visi bendrai turi ginti savo nepriklausomybes. O be to dar, juk Rusija karo nėra paskelbus Suomijai, tai kamgi tie dar protestai del Skandinavų neutraliteto? Dabar Suomijoje didelės speigos nuo 50 iki 70

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

MADRIDAS. — Dar nuo civilio Ispanijos karo Vokietijos daug prekybinių laivų Ispanijoje yra užsilikusiu, virš 30 laivų stovi Vigo uoste ir niekur negali išeiti per Anglijos blokadą. Užtai dabar nekuriuos iš savo prekybinių laivų Vokietija yra išstaciūsi ant pardavimų.

LONDONAS. — Vasario mėnesio pradžią Britanijoje (Anglijoje, Valijoje ir Škotijoje) įvedamos gyventojams mėsos kortelės. Mėsos įsigijimas ir vartojimas bus suvaržytas.

COPENHAGEN, Danija. — Dieniškis National Tidende praneša, kad 21 rusų lėktuvais, pirmadienį atakavę Helsinkį, buvo pagal Amerikos modelį Douglas pastatytas. Rusija, mat, turi leidimą statyti lėktuvus sulig Amerikos lėktuvų Douglas planais.

WASHINGTON, D.C. — Jungt. Valstijų kongresas priėmė pasąlpai teikti įstatymą ir įstatymas jėgo galion balandžio 8 d. 1935 m. Šiomis dienomis prez. Rooseveltas raportavo kongresui, kad nuo 8 d. balandžio 1935 m. iki 31 d. gruodžio 1939 m. pasąlpai išleista viso \$11,776,501,570.

MASKVA. — Sovietų žinių agentura Tass paskelbė, kad 2,606-ms Rusijos kareiviams suteikti garbės ženklai už pasižymėjimą kare su Suomija.

ROMA. — Italija didžiai susirūpinusi Hitlerio numatytais planais įsiveržti Olandijon ir Belgijon. Jei tas įvyktų, sakoma, kad Romos — Berlyno ašis tuojau sulūžtų.

Vokiečiai Paskandino Tris Anglų Submarinus
Londonas. — Šiomis dienomis anglų vyriausybė paskelbė, kad trys nauji britų povandeniniai laivai iš žvalgybos negrįžo i savo stotis, o Vokietija patvirtino, kad naciai tuos britų povandeninius laivus pasiuntė i jūros dugną. Vokietija praneša, kad dviejų paskandintų povandeninių laivų įgulų daugumas išvaduota, bet trečiasis laivas su visa įgula paskendo. Paskandinti povandeniniai laivai yra Starfish ir Seahorse, 640 tonų kiekvienas. Trečiasis — Undine, 540 tonų. Pirmuosė buvo po 40 vyrų įgulos, o Undine — 37. Laivai žuvo Helgolando apylinkėse. Anglų spauda skelbia, kad kiekvienas iš žuvusių submarinų lėšavo po virš milijoną dolerių.

VOKIETIJA PARDUODA VOKIETIJOS ŽYDAMS LENKŲ VIETAS LENKIJOJE

VOKIEČIAI BAIŠIAI PERSEKIOJA LENKIJOS DVASISKIJA— NET IR ŽUDO JUOS
Vašingtonas, sausio 18. — Lenkų partijos vadas Gen. Josef Hallera, kuris dabar yra Prancuzijoje, Angers, lenkų vyriausybės narys, pranešė S. V. Prezidentui Ruzveltui, kad Vokietijos vyriausybė pasiūlė Vokietijos žydams nupikirti už \$180,000,000 Lenkijoje gyvenamas vietas ir ten gyventi, bet žydai atsisakė tą vokiečių propoziciją priimti. Sakoma, kad vokiečių policija lenkų vadus nusavina nuo jų nuosavybių, o pačius savininkus siunčia i koncentracijos kempes. Vokiečiai tuo savo elgesiu pralenkia bolševikus jų užimtoje lenkų teritorijoje. Bolševikai Lenkijoje švaistosi su savo bolševikiška propaganda, lenkų bažnyčias griaua ir jų kunigus kalina, tačiau visgi ne taip žiauriai kaip kad vokiečiai daro.

Stai ką rašo iš Zuricho (Šveicarijos) apie vokiečių žandarų žiaurumus, kurie persekioja lenkų kunigus neva del žmonių kurstyjamų priešais okupantus. Bydgoščiūje du kunigai užkankinti senoviškuoju būdu: pirmasis buvo išbadytos akys, o paskūl abu sulaužyti ant rato. Visi kiti to miesto kunigai buvo pasodinti i kalėjimą. Po keletos dienų suimtuosius išvedė i aikštę ir liepė stovėti keletą valandų su iškeltomis rankomis. Jei kuris pailsės nuleido rankas, i tą kareiviai šaudė. Vienas kancliamas kunigas sunėrė rankas ties galva. Tuomet prišoko prie Gestapo agentas ir suriko: "Ar tu, šunie, ir čia bandai melstis? Malda tau nieko nepadės." Su tais žodžiais jis smogė kunigui i galvą taip skaudžiai, kad šis pargriuvo be sąmonės.

Parapijoje Biala po Lodžia buvo susirinkęs i kleboniją parapijos komitetas. Nacių jaunuomenės burys uždarė visas klebonijos duris, įmetė pro langą keletą rankinių granatų ir pagaliau padegė namus. Liepsnose žuvo klebonas, vikaras ir visas parapijos komitetas. Chodecze Gestapo agentai rado klebonijoje keletą tuščių tutelių nuo sovinių. Už tą tuoj išvilko vienmarškinį kleboną i aikštę ir sušaudė. Nacių jaunuomenė paeiliui naikina visas koplyčias ir pakeilinius kryžius, kurių Lenkijoje labai daug. Senos bažnyčios griaujamos, o naujesnės paverčiamos i jvairius sandėlius. Varšuvoje suimta 300 kunigų, kurių senesniusios vėliau paleido, bet i jų vietą suėmė jaunesnius. Dvasininkai verčiami valyti miesto gatves kartu su žydais.

PRANAŠAUJA, KAD VOKIEČIAI YRA PASIRENĘ PULTI BELGIJĄ AR HOLANDIJĄ

Paryžius. — Prancuzijoje gauti pranešimai, kad Vokietija gali užpulti Belgiją ar Holandiją sausio pabaigoje. Užpuolimo tikslas būtų paimti ypač Holandijos uostus ir per Belgiją briautis i Prancuziją. Prancuzijos armija prisiruošusi akcijai prieš šitokį nacių žygį. Kokius žingsnius prancuziai darys, jeigu Vokietija užpultų Belgiją ir Holandiją, nepranešta. Del tos priežasties Belgija ir Holandija paskelbė dalinas mobilizacijas ir yra pasiryžusios stoti karan su bile priešu, kuris bandys jų ruožėmų peržengti. Belgija dabar turi 700,000 kareivių po ginklu, o Holandija 400,000, kas sudaro virš milijoną kareivių.

BALTGUDŽIAI DŽIAUGIASI LIETUVOS PARAMA IR LAISVE

VILNIUS. — Lietuvos gudu (baltgudžių) veikėjas, Gudu Veikimo Centro Lietuvoje pirmininkas ir gudu naujai įsteigtos progimnazijos direktorius Kun. A. Stankevičius pasikalbėjime su spauda pareiškė, kad per 20 metų gudi Vilniaus mieste ir krašte neturėjo jokios gudu mokyklos. Lenkai jų vaikus vertė lankyti lenkiškas mokyklas. Turtingesnieji gudi visi esą sulenkinti. Lenkams okupavus Vilniaus kraštą buvo kelios gudu organizacijos, bet vaivada Bocianskis visas jas uždarė. Dabar i Vilnių atkeltas iki tol Kaune veikęs Gudu Veikimo Centras Lietuvoje. Šioje organizacijoje sutelpa visi gudi — ir pravoslavai, ir katalikai. Atbėgusių iš Sovietų užimtų sričių turi ir gudi, viso 340, dauguma gudu inteligentai. Gauna iš lietuvių komiteto paramą, už ką gudi lietuviams esą labai dėkingi. Čia gudi turi nuosavą spaustuve ir knygyną, išleidžia savo laikraštį "Krynicą" (Šaltinė), pradėtą leisti prieš 20 metų dar Petrapilyje ir paskutinais metais lenkų valdžios kelis kartus uždarinėtą ir konfiskuotą. Prie Gudu Mokslo Draugijos yra jų muziejus ir biblioteka, kuri leidžia neperidinius spaudinius. Dar yra gudu religinio turinio knygų leidykla. Savo bažnyčios Vilniaus gudi neturi, per 18 metų buvę priimti Vilniaus lietuvių įnamiais i Šv. Mikalojaus bažnyčią, kurią ir lietuviai vieną teturėjo. Dabar gudi nori, kad ateietyje jiems būtų mokyklos atskirtos nuo lenkų.

Vilkai Lietuvoje

KAUNAS. — Iš šiaurritinės Lietuvos pranešama, kad iš Latvijos ir Sovietų Sąjungos pusės artimųjų miškų i Lietuvą atbėga nemažai vilkų, kurie čia ieškosi grobio. Kalkur tie žvėrys sudaro gyventojams pavojų.

BUENOS AIRES, Argentina. — Latvijos laivas Arija pagaliau pasiekė Buenos Aires, kurio kėlonės užtruko 80 dienų.

REIKALAUJA KOMUNISTUS IŠMESTI IŠ PARLAMENTO LAUKAN

Paryžius, saus. 18. — Prancuzijos premieras Daladieris iškėlė reikalavimą iš parlamento pašalinti visus komunistus atstovus, kurie su Stalinu palaiko santykius ir viešai neišsižada komunizmo. Bet prancuzų nacionalistų partijos atstovai reikalauja imtis griežtesnių priemonių komunizmo klausimu. Jie sako, kad komunistų atstovų pašalinimu mažai kas bus atsiekta. Reikia pašalinti tikruosius komunistų vadus — diplomatinis Stalino atstovus Prancuzijoje. Sako, kai Prancuzija su Maskva nutrauks diplomatinis santykius ir Sovietų Rusijos ambasada bus uždaryta, komunistai Prancuzijoje savaime išnyksia.

SUŽEISTIEJI NUGALABINAMI ARBA METAMI I VEŽIMUS KAIP GYVULIAI

Helsinkis, sausio 19. — Suomių žinių biuro specialus korespondentas praneša, kad sunaikinus 44-ąją rusų diviziją suomiai mušių lauke susekė neginčijamą faktą, kad saviškiams sužeistiesiems rusai teikia tik vieną pagalbą — paleidžia i galvą kulka i lavoną palieka. Tik retuose atsitikimuose, jei turima laiko, lengviau sužeistieji suverčiami i sunkvežimius ir vežami Rusijon.

Mušiu lauke suomiai rado pamestus didelius Stalino ir Molotovo paveikslus. Paimti nelaisvėn kariai išaiškino, kad tokiais paveikslais aprūpintos visos divizijos. Paveikslai paruošti, kad išstatyti juos viešose vietose ir susirinkimų salėse Suomiją užkariavus. Nelaisviai pasisakė, kad jie paeina iš pietvakarinės Rusijos, visi pravoslavai. Tik prieš po-

ISIGYK... ESLSIOS... E

Brangus Tautiečiai!... gairi lauktas Lietuvių Tautos... imų įvykymas galop virto... ybe. Musų sostinės Vilniaus... o Krašto okupacija pasibaigė... etuvių Tauta grįžo i savo... ają ir senąją sostinę Vil... kaip tikras jos šeimnininkas... mki 19 metų lenkų okupaci... ra skaudžiai sužalojusi mu... ostinę ir Vilniaus Kraštą... isai Lietuvių Tautai reikės... metų ir didelių pastangų... padarytas kraštui žaizdas... tyti ir atitrukusi nuo Lais... Lietuvos gyvenimo Vilnių ir... aus Kraštą įjungti i gyvo... Lietuvių Tautos buiti... tautiečiai! Mes gerai žinome... musų išveivija visuomet bu... yra jautri savo Tautos... lais. Ji niekuomet nebuvo... ukusi ryšių su Lietuvos... nimu. Laisvosios Lietuvių... os rupestčiai ir siekimai bu... gijai ir musų išveivijos ru... ais ir siekimais, ji ėjo... nis i žingsnį su visa Lietu... Tauta. Taip jausdama, mu... veivija daug yra padėjusi... vai.

daugiausia... Be jų nei... prieinama... mu pradžio... UVIS... RCESTER... Apdraudus... ipkitės pas... & Žem... OS AGENT... idence gatv... ester, Mass... 5-2834 — 4... arais — 6:30... Range &... FUEL... OIL... ry St Coal... COMPANY... ry St, Worces... el. Dial 2-38... OS RUMIES... Anglijos... tieji Anglij... speciališku... Rusijos Alj... ir Kurul... ir KRUKON... istatomi i... ir Import... ard Yano... PACKAGE str... Visokius Alj... Lietuvos... tine, Vyn... HILLBURY G... Tel. 2-3381... lsh Cleer... KITE DA... NKITE M... ra tiek da... mokėti di... al" anglis... ad jie ma... al" atneš... lelto kad g... laiko ilgai... išbandys... anglis ir... šiluma, pa... gu statinė... io tono.

MOS IŠ LIETUVOS... NIUS, sausio 16 d. Vil... universitetui pradėjus... ai veikti, išrinktas rek... prof. Mykolas Biržiška... Vilniaus krašte užregis... 73.371 ne Lietuvos pi... NAS, sausio 16 d. Lietu... vėl grįžo šalčių banga... ratūra siekia 34.5 laips... arenheito. Užbaigta ir atidaryta Re... elektros stotis. (Netoli... Steigiama įstaiga ryšiams... erikos lietuviais palaiky... printi.

VA IR AMERIKOS... IAIAI... as, sausio 10 d. Lietuvos... ybė rūpinasi palaikyti... us ryšius su Amerikos... ais. Min. pirmininkas A... šiandien tais reikalais... ilgą pasitarimą su įvai... nemimis; tarp kitų su... kum, kun. Kemėšiu, pirm. R. Skipičiu. Lau... daugiau iniciatyvos.

VOJE STIPRUS... AI... as, sausio 10 d. Lietuvo... šalčiai, net iki —25°,... kur iki —37° Celsijaus... tinka —34,5 laipsnius... ito).

\$12... MA, 1939... os Kietos... AI... AMBI-AN... S, Inc. Dia

LIETUVIAI AMERIKOJ

SKAMBA GABIJOS DAINOS

“Oi dainos dainelės, jus mūsų patiekos, visi širdies skausmai pas jusmės palieka”.

Lietuvių gyvenime manau, kad nerasiai nei vieno buvusio įvykio, kad nebūtų sutiktas ir palydėtas su giesme ir daina.

Visi mūsų piliakalniai, kalneliai, keleliai ir rutų darželiai, yra apdainuoti mūsų sesučių gražiomis svajotiškoms, liudėsiu, džiaugsmo ir vilties dainelėmis.

Laimingi yra tie kurie turi dainos talentą, jie klausytojams suteikia malonumą, o klausytojai jiems didelę garbę. Jaunuoliai ir jaunuolės ypatingai atvykusieji iš mūsų mylimos dainų šalies Lietuvos, nieks čia mus neponuoja, nežavi kaip tik vien dainos. Dainose mes randame stiprybę, ramybę, išblaškome savo niurusias mintis ir išeinam į šviesesni, linksmesni jaunystės sauletekį.

Amerikos lietuviai gerai suprasdami dainų reikšmę ir lietuvių žadinimą — išlaikymo priemonę: griebsi organizuoti chorą, prie parapijų, organizacijų ir atskirus vienetus. Tame rezultate yra atliktas milžiniškas darbas mūsų tautos garbei ir jos dainų lobynui. O Amerikos liet. visuomenei yra didelis ramstis lietuvių išlaikyme.

Šiandien jau yra chorų kurie peržengia vadinamą sidabrinį jubiliejų. Jų tarpe yra: “Gabija” So. Bostone. Kiek minimas choras yra atliktus mūsų tautai brangių kultūrinių, idėjinių darbų: manau kad kiekvienas geros valios lietuvis, ypatingai So. Bostonietis gerai žino.

Pereitą metų gruodžio 29 d. teko būti mylimų Gabijiečių metiniame susirinkime. Ir štai kas išsidėtinę:

- 1). Chora sudaro gal didžiulia vietinio jaunimo.
- 2). Dauguma yra neseniai atvykusių iš Lietuvos merguželių, kurios pasižymi pirmais žavinčiais lakštingalų balseliais.
- 3). Keletas yra senų užsigrudinių veteranų, kurie kaip tie dažnyčios pilioriai, saugoją kad choras laikytusi.

Labai gaila kad mūsų broliai neseniai atvykusieji iš Lietuvos mažai prisideda prie šio choro ir kitų.

Kodel taip? Ar jums nėra

Ekstra - Radio Žinios

Lietuvių Radio Korporacija dabar leidžia du programą, vieną šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:00 ryte, o antrą sekmadieniais, nuo 9:30 iki 10:30 ryte per stotį WORL, 920 kilocycles.

Šeštadienio, sausio 20-tos radio programa per stotį WORL, 8:30 iki 9:00 val. ryte bus sekanti:

- 1 — Lietuvių žinyčios Vaikų Choras iš South Bostono, vadovaujant Eugenijai Vaigauskaitėi. 2 — Marė Žilinskienė iš So. Bostono duos “Tušytos Jautienos ir Mėsos Pyragaičių” receptus.

Sekmadienio, sausio 21-mos radio programa per stotį WORL, 920 kilocycles, 9:30 iki 10:30 val. ryte bus sekanti:

- 1 — Longino Buinio, Jr. Cavaliers orkestras iš Cambridge. 2 — Dainininkė Adeline Lusietė iš South Bostono. 3 — Dainininkas Povilas Lapėnas, Jr. iš South Bostono.

Po programos prašome parašyti laiškelį ar atvirutę į stotį WORL, Lithuanian Program, Boston, Mass., pranešdami savo Steponas Minkus, garsintojas

JAU PRASIDĖJO ĮVAIRIŲ KALENDORIŲ IŠPARDAVIMAS

Amerikos Lietuvis knygyne yra šimtai įvairios rūšies Sieninių Kalendorių su įvairiais vaizdais. Kurie anksčiau pribus, tie turės progą gražiausių sau kalendorių vaizdą išsirinkti. Kalendoriai didelio formato, 15 per 20 colių. Kaina 25c. Mažesni po 15 centų. Kreipkitės:

AMERIKOS LIETUVIS,

14 Vernon Street - Worcester, Mass.

laiko ar naudos? Ar nerandate savose dainose pasitenkinimo bei gražumo?

Taip mielas broli, tik apie tai gerai pagalvok. Čia visko atsiras ir yra: laiko, naudos, pasitenkinimo, gražumo ir garbės. Tik reikia vien, gerų ir dar kartą gerų norų. Grįžtant prie susirinkimo:

Susirinkimą vedė Gabijiečių mylimas ilgametis pirm. J. Kirmelevičius, sek. O. Kavaliauskaitė.

Buvo išduota visa eilė pranešimų, tarp kurių yra ir bankas. “Gabija” turi savo kasoje virš 160 dol.

Vienas yra didelis smugis So. Bostoniečiams ir “Gabijai”, kad sudėgė Liet. Pil. Klubas. Klubo patalpos aptarnavo visokio pobūdžio pobuvius — parengimus. Kur dabar pasidėti su kultūriniais pobuviais? Gabijiečiai šį klausimą visai sparsvė, galutinai prieta išvada tokia: išrinkti komisiją iš dviejų asmenų, Ant. Jugo ir St. Kontauto, kad suieškotų tinkamų ir prieinamą salę.

Pabaigoje buvo renkama valdyba šioms metams. Valdybos sąstata toks: pirm. S. Kontautas, Jr.; vice-pirm. J. Kirmelevičius (atsiprašė nuo pirm. pareigų); fin. sek. J. Martin; prot. sek. O. Kavaliauskaitė; kas-kas St. Naudžiūnas ir korespond. B. Vaičioliūnė.

Dabar “Gabijai” vadovauja Worcesterio visuomenės mylimas asmuo — muzikas, “Aušrelės” ilgametis mokytojas J. Dirvelis. “Gabijos” choro praktikos bus a kiekvieną savaitę penktadienį 8:30 v.v., Sandaros kambaryuose, 792 F St., So. Bostone. Po praktikų bus linksmi žaidimai ir šokiai.

Broliai ir sesės, užeikite tai įsitikinsite ir pamilsit “Gabiją”. Naujai valdybai ir visiems choristams linkiu geriausio pasisekimo visuose darbuose, o ypatingai dainose. Antanas

Waterbury, Conn.

LIETUVIŲ VAIZBOS BUTO ANTRAS METINIS KONCERTAS

Sausio 14-tą, Green gatvės svetainėje, įvyko antras metinis vakarėlis, su koncertu ir šokiais. Lietuvių Vaizbos Butas, su pagalba radio choro, radio programos komisijos ir pagalbiniu skyriaus, surengė labai puikų vakarą. Ernestas Mažeika programą atidarė su prkalbėle ir perstatė dalyvių. Taipgi pasveikinimo prkalbą pasakė daktaras M. Colney Aukštikalnis. Programos surengimo komisijon darbuos Jonai Smitkus ir Stasys Lukas.

Trumpas prkalbėles pasakė sekantieji: Petras Krugelis, Lietuvių Vaizbos Buto pirmininkas; ponis J. V. Lasky, Lietuvių Vaizbos Buto skyriaus pirmininkė; Jonas Douglas, Lietuvių Vaizbos Buto Radio choro prezidentas; dak. Pranas Hill; dak. Jonas Zemans; dak. J. Stanislaw; adv. A. Bronsky.

Programa buvo sekanti: Lietuvos Vaizbos Buto choras — dainos; svečiai iš Hartford, Conn. — solo; Marijona Pranaitis, solo; mokytoja — Pranciška Magalaitis — prkalba; B. Dumšaitė ir Jonas Makauskas, komedijėlių; Makaravičiūtės seserys — gitaro duetas; Stulginskai šeimyna — dainos; Antanas Pinkevičius — prkalba; Ramanauskaitės seserys, šokiai ir dainos; Povilas Vaičiūnis, armonikos solo; Vinckus ir Onutė komedija; mokytoja Helene Maloney — prkalba; Antanas O-

NUZUDYTOS MERGAITĖS TĖVAI IR SESERYS

Keturiolikos metų Joan Stevens tėvai ponai John Stevens ir jos dvejtos seserys sėdi Mauch Chunk, Pa. teismo rumuose, kur išklaudinėjama Pulkinko Benjamin Franklin byla už mergaitės nuzudymą.

Dr. Martyno Liuterio Draugijos Veikimas

Prieš 34 metus Brooklyne įsteigta prūsų lietuvių Dr. Martyno Liuterio pašalpinė draugija parodė daug veiklumo.

Sausio 9 d. šapolo ir Vaiginio salėje, 147 Thomas St., Brooklyne įvyko draugijos metinis susirinkimas. Geram stovy esančių narių, pasirodo, šiuo laiku draugijoje yra 116.

Apkalbėjus bėgamuosius reikalus, draugija nutarė viešai padėkoti rengimo k-jai: Bakanauskui, Bernotai ir Steponavičiui taip pat kitoms draugijoms už dalyvavimą dr-jos sekmingam 34-tam metiniam balijų Grand Paradise salėje, Brooklyne, sausio 6 d. Nutarta padėkoti: Brooklyno Lietuvių Piliiečių Klubui, Sv. Vincento D. Piliiečių Klubui, Maspetho Liet. Piliiečių Klubui, Sv. Jurgio Dr-jai, Liet. Atletų Klubui, Liet. Kriaučių Radijo Klubui, ir Lietuvių dėjū Balso programos ve. WCNW stoty J. Valaičiūnėi.

Kitiems metams nutarta rengti šias pramogas, kuriose dalyvauti prašo visus pasiruošti: pirma, balijų metais vasarą, antra, mairi šeštadienį, Grand Paradise salėje, Brooklyne. Siemė, ką rengti nutarta birželio 16 d. Hoffman House Park, Cooper ir Myrtle Ave., Bostone. Vakariene rengti n. antrąjį šeštadienį po V. balandžio-April 6 d., Vaig. šapolo salėje, Brooklyne. Tiesia: Julijus Apseles, Jonas Jasaitis, Petras Apseles, Juozas Šteponaitis, Jurgis Bernota.

Metiniam susirinkime rinkta ir valdyba. Visi rinkti ir tie patys, bet pirm. Julijus Apseles; prot. Juozas Alvis; ižd. Jurgis Bernota. Kiti v-bos nariai yra: pirm. Julijus Kalvaitis; fin. Jonas Jasaitis ir maršalka Pranas Apseles. Iždo globėjais rinkti: Bonikeris (vienas d. steigėjų), Kazlauskas ir V. aigi-

Draugija nutarė dalyvauti Vasiliausko koncerte sausio 14 d. Grand Paradise salėje ir išleisti 10 tikiėtų.

braitis (O'Bright), xylophono solo; panelės Petrauskaitė, vilaičiūtė, Adams ir Wolfson kvartetas. Po programos įvyko seni šoko šviečiant spalvotom šviesom tarp žalių palubų iki vėlai nakties.

Sekantieji savo darbu ir pagalba prisidėjo prie šio parengimo pasisekimo: Ernestas Mažeika, Petras Krugelis, Jonas Danusevičius, Lietuvių Vaizbos Buto Skyrius, Liet. Vaizbos Buto radio choras, Jonas Smitkus, Radio Programos Komitetas, dak. M. J. Calney - Aukštikalnis, B. Maršalka, B. Kukanskaitė, M. Brazauskienė, vietinio radio stotys, vietini laikraščiai, lietuviški laikraščiai, svečiai iš listai ir artistai.

Komisija reiškia nuoširdžią padėką visiems kalbėtojams ir programos dalyviams taip pat žmonėms, kurie atsilankė ir atsiėjo mandagiai per visą vakarą. Korespondent A.

Perskaitytas ir užgirtas Brooklyne Dariaus-Girėno paminklui statyti komiteto atsišaukimas. Draugija pažada pinigine parama, bet sumos kol kas nenustatė, nes nori paaukoti didesnę sumą, o iždas šiuo laiku nėra turtingas.

Po susirinkimo buvo tradiciniai užkandžiai. Koresp.

PHILADELPHIA, PA.

DR. JURGIO R. MANKAUS GABUMAI VIESUOJE

Neilgas laikas kaip man teko susitikti su gydytoju lietuviu Jurgiu R. Monku-Mankis. Gydytojas J. R. Monkus (Philadelphijietis), baigęs mokslus, tuojau išvažiavo į kitą miestą; sekančiu antrašu: George R. Monkus-Mankis, M.D., 559 Broad St. Providence, R.I. Kaip gydytoju tenka dirbti keleriopų ligonių ir keleriopos priežiūros namuose arba ligonbučiuose. Kaip man gerai žinoma, gydytoju Monkui sekasi neblogiausiai, kas ir nepavydėtina. Dar lieka palinkėti kaip lietuviui-tautiečiui geros kloties.

Štai, Dak. G. R. Mankus lankėsi Philadelphijoje, kur teko man kalbėtis ir pasispaust dešine; iš pasikalbėjimo pasirodė, kad Dr. Mankus turi gerą patyrimą savo profesijoje. Ir tikrai stebėtina... Man kalbant, pasirodė iškarpa iš anglų spaudo aprašymo apie Dr. Monkų! Aprašymas anglų spaudoje, “Boston Evening American”, iškarpose ir paveikslas patalpytas slaugytojos su kudukiu. Štai kas rašoma: “Providence, R. I., gruodžio 11 d., 1939m. Homeopathic Ligonbuty gimė kudukis (mergaitė) del Mrs. Helen Rickard, dar trys mėnesiai prieš laiką. Mergaitė mažai gyvybės turėjo, ir tik 33 uncijų svėrė. Prie to nelaiku gimusio kudukio buvo Dr. Jurgis R. Mankus iš Providence, R. I. Kudukio tėvai nesitikėjo, kad tas nelaiku kudukis gimęs augs, nes visai silpnas buvo. Bet, Dr. J. R. Mankus paėmė kudukį į savą priežiūrą, kur žinoma ir stovėjo, ir kas minutė slaugytoja priežiūrėjo kudukį. Dr. J. R. Mankus savo sumanumu, oxygenu, kudukį visai atgaivino ir jis pradėjo stiprėti. Dabar kudukis matomai jau įgauna daugiau gyvumo, todėl pradėjo po lašą kitą kudukį maityti ožkos pienu, ir kudukis stiprėja kasdien, didėja ir auga, bet vis vartoja oxygeną ir ožkos pienu, pagal Dr. Jurgio Mankaus nustatymą — priežiūrą. Tėvai kudukio, Mr. ir Mrs. Helen William Rickard, neapsakomai Dr. Mankų išaukština už tokį sumanumą, kad trims mėnesiais anksčiau gimusį kudukį atgaivino, ir laimingai kudukis augs.

Užtai, Dr. Jurgis R. Mankus užsiėmė per anglų spaudą keleriopai išaukštintas — pagirtas savo profesijoje”. Tai kodel nerbti ir mums lietuviams lietuviu Dr. Mankaus, ir visokiais ligos reikalais kreiptis prie lietuviu Dr. Jurgio R. Mankaus. K. Dryža

AMERIKOS LIETUVIO SPAUSTUVEJE ATLIEKA VISOKIOS SPAUDOS DARBUS

PULK. PRIEŠ TEISMĄ

Pulk. Benjamin Franklin Benjamin Franklin, Pennsylvania valstijos policijos pulkininkas, atvyko į teismą, Mauch Chunk, Pa., kur jis yra įtariamas už nušovimą 14 metų Joan Stevens. Franklin sakė, jis šovęs aštuonis kartus, savo apsigimimui, kada mergaitė grąsino su revolveriu. Vėliau sužinota, kad mergaitės revolveris buvo žaizdas.

WATERBURY, CONN.

PRAKALBOS IR DAINOS

Šiuomi pranešam svarbią žinią, kad sausio 21-mą dieną, sekmadienį, įvyksta prkalbos ir dainos, 7:30 valandą vakare, 48 Green gatvės svetainėje. Prkalbos rengiamos svarbiam tikslui — pagelbėti badaujančioms Vilniaus žmonėms. Laikytame susirinkime, SLA. 11-tos kuopos nariai pritarė tos kuopos pirmininkui Tamui Matui sušelpiti lietuvius Vilniuje. Kuopa nutarė sukviesti lietuviškas organizacijas. Taipgi buvo paskirtas J. Zemantauskas tam tikslui ir jisai pakvietė visas draugijas ir klubus.

Gruodžio 6-tą dieną, 1939 metais, buvo suauktas susirinkimas. Sekančios draugijos pasiuntė savo atstovus: Lietuvių Piliiečių Politiškas klubas, Lietuvių Piliiečių Nepriugulmybės klubas; L.D.S. ketvirta kuopa; A.L.D.L.D. 28-ta kuopa; Waterbury Lietuvių Šviesos draugija; Moterų Apšvietos klubas; Waterbury Lietuvių Vaizbos Butas.

Iš šių organizacijų atstovų išrinkta šioji valdyba: Tammas Matas, pirmininkas; M. Čipliauskas, I vice-pirmininkas; V. Greblunas, II vice-pirmininkas; J. Adomėlis, iždininkas; A. Orintas ir J. Zemantauskas yra iždo globėjai; A. Balčiūnas, sekretorius; korespondentai: V. Dumšienė, K. Jankeliūnienė, J. Strizauskas.

Prakalbas pasakyti užkviesta Lietuvos Generalis Konsulas J. Budris, iš New Yorko; adv. F. Bagocius, Boston, Mass.; dak. Vencius ir D. M. Salomskas iš New Yorko. Dainuos Vilijos choras ir Waterbury Radio choras. Kviečiam lietuvius atsilankyti skaitlingai idant galėtumėm sušelpit tinkamai mūsų brolius vilniečius. V. Dumšienė

Tokių Svečių Daugiau

Lietuvos Generalinį Konsulatą New Yorke sausio 13 d. aplankė Jonas Biekša (233 Second St., Elizabethport, New Jersey) ir įteikė 550 dolerių. “Du šimtu persiūskite kabeliu mano gimtiniečiui Vilniaus universiteto studentui Jonui Biekšai; nupirkite už 2025 litus Vilniaus pakšotes bonus, iš jų po 1,000 litų įteikite kaip mano dovaną virš minėtam studentui ir giminietai Birutei Latviutei, Šaltiškų kaime, Valkininkų apskr. (Vilniaus krašte), o 25 litus duokite man — noriu pažiūrėti kaip jie atrodo...gi kas liks irgi Birutei!”

MOTIEJUS A. ČIVINSKAS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS Patarnavimas Dieną ir Naktį Biednuomenei už Nupigintą Kainą KOPYCIA DYKAI Seniausia ir Didžiausia Laidojimo Įstaiga 340 Harding Street WORCESTER, MASS. Tel. 5-5555

LIETUVA..... UNKU S
..... AR AMERIKOJ
VIKINGŲ LAIVAI
Per Gothenburgą, švedų
Laivų išplaukimai
Iš New Yorko
DROTTNINGHOLM
Vasario 3, Kovo 16, Balandžio 13, gegužės 10, birželio 7, rugpjūčio 4, rugsėjo 1, spalio 6, lapkričio 3, gruodžio 1, 1940 m.

NAUGATUCK IR WATERBURY CITY, CONN.

LIETUVIŲ VEIKIMAS
Musų apylinkės lietuvių tarė suruošti savo ketvirtąjį vakariene, vasario dieną. Rengimo komisiją rinkta Feliksas J. Vilkas, Martinaitis, Jonas Karis, stengiasi suruošti didelę riene. Kuomet Sv. Jurgio gija suruošia kokį parėtai visi kurie atsilanko patenkinti. Rengėjai už kad kiekvienas svečias turai linksmą laiką. Raguosius įsigyti tikietus iš idant paskui nesigailėtumėm. Šeštadienį, sausio 27-tą, Linden Park svetainėje, valandą vakare, yra rengs koncertas. Koncerto pildys Vaizbos Buto Radijas, Waterbury, Conn. iš 50 balsų pirmą kartą musų kolonijoje. Yra prasiems šios kolonijos lietuvių atsilankyti ir išgirsti šio jaunimo dainas ir pasitokiais gerais jaunuuolių koncerto bus galima patiki vėlyvos nakties. Laba tumem turėti svečių iš kolonij.

Musų kolonijos lietuvių kvietė Juoza Januškevičiūtė, filminkė, rodyt paveikslą kinė, kad jis apsilankytum mus gavenios laike. Čionkuris užsiima taisyti ir Leonora Kamaitienė du abudu buvo sulaukę 70 metų senumo ir palikodusius šeimynas.

Isibriovė nejauci klaidos rikos Lietuvių n-ry ant, ant pirmo puslapio, stra Rusijos Užpuolimą ant jos Visas Pasaulis Sme dargi Hitleris neremia. “Š KARAS DAR...”, kad 1939 m. bėjimas nebuvo pasakytai, k... pasaulis dar me... utinas ypating... NIO KARO au... bus įvelta į š... savaitės laidoj... iurint, kad kar... išvengimui g... isiems yra žin... ir manoma, ... pasaulinis ka... likyta. Su reli... tą visą tik atei

pašvenčiant... bus butų naud... plačioji visu... Prie to yra sva... to doleriai, ... ypatingai Nau... ki pageidavim... o” ar ieškodar... atliekas liuo... te visuomenini... kuris užsiima... tami už tai p... i dar prie to... ypatingai ka... kraštis yra ve... lid, prašau nep... i padaręs Tan... aslymų bei g... Kokis K... glijos premiera... “KARAS DAR...”, kad 1939 m. bėjimas nebuvo pasakytai, k... pasaulis dar me... utinas ypating... NIO KARO au... bus įvelta į š... savaitės laidoj... iurint, kad kar... išvengimui g... isiems yra žin... ir manoma, ... pasaulinis ka... likyta. Su reli... tą visą tik atei

Klaidos Atitaisyti

Isibriovė nejauci klaidos rikos Lietuvių n-ry ant, ant pirmo puslapio, stra Rusijos Užpuolimą ant jos Visas Pasaulis Sme dargi Hitleris neremia. “Š KARAS DAR...”, kad 1939 m. bėjimas nebuvo pasakytai, k... pasaulis dar me... utinas ypating... NIO KARO au... bus įvelta į š... savaitės laidoj... iurint, kad kar... išvengimui g... isiems yra žin... ir manoma, ... pasaulinis ka... likyta. Su reli... tą visą tik atei

Corona Mašinė

Parsiduoda naujai perdaryta moji Corona mašinė vertė mažiau negu pus kainos, kaip ir nauja del angliškos viskos kalbos, turi visus lietuviškus akcentus. Kreipkitės Amerikos vie ofisan, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

TAIKYTA AMERIKOS LIETUVIŲ

TAIKYTA AMERIKOS LIETUVIŲ... SIAIS ANGLU... AVO DR. D. P... ERKOS LIETU... ORCESTER, MA... Šita gramatika... no, kad galėtų tir... boje pateiktas p... Todel patartina... nuolbiai šią gram... greitai išmoksi... ti sulig šioje gra

LINKUS SUSISIEKIMAS SU LIETUVA

praėjusiais metais dar prieš karą šių žodžių rašėjui teko pa- per "Amerikos Lietuvis" skiltis, kad Amerikos lietuviai būtų Lietuvai įsigyti galingą radio stotį, trumpomis oro ban- Tame pasiūlyme buvo pasakyta, kad karui kilus bus sun- Amerikos lietuviams su Lietuva susisiekti ir kad praktiškas kimas galėtų būti, tik trumpomis bangomis. Taip pat bu- pampai paminėta, kad Amerikoje buvo galima nupirkti žinių stotį (transmitorius del trumpų radio bangų labai priei- kaina.

visas pasiūlymas nuskambėjo lig girioj, "dideli" žmonės, nematė reikalo j tai atydos kreipti; kiti nuo alkoholio de- skandino savo sielą ir pasitenkino tuomi; treči, kaip pa- "paspėsimė". Taip viskas ir praėjo, užmiršta, bet šian- perspėjimai jau virto faktais. Su Lietuva susisiektas ir tolėja, laikraščiai, jau vėluoja, nes kelionė labai ilga. andinavijos šalims įsimačius j karą, Lietuvai liko tik du vienas per Vokietiją, kuris yra gana blogas kelias Ameri- ltas, per Italiją, kuris yra labai ilgas, ir ta ne visada pa- savo tikrąjį kelio galą.

del, dabar oro bangomis būtų labai gerai gauti žinias iš os ir net privatiškus pranešimus, svarbesniems reikalams Bet to nepadaryta ir jau dabar galbut bus per vėlu pa- Priė tokių aplinkybių yra vietoj pastaba, kad tik pro- žmonės gali tinkamai apsirūpinti savo reikalus, ir tik ge- rušies spauda gali pateikti tinkamus visuomenei planus, ia tokios spaudos yra labai mažai, tai ir geresnių kurinių g randsi mūsų suvargusios kultūros triobose. Amerikos q visuomenei jau laikas pabusti!

Kodel Tamstai Reiktų Skaityti "Amerikos Lietuvių"?

staruoju laiku budamas "Amerikos Lietuvis" bendrardar- pasinaudodamas tos teisės privilegija, pradėjęm gvildinti os Lietuvių dienos klausimą ir kurti naujus Amerikos q gyvenimui pasiūlymus, prie kurių rengiausi per keletą Manau, kad tos mano studijos bus naudingos plačiai Ame- dnetuvių visuomenei, ypatingai biednuomenei, kurios gyve- plinkybės ne visuomet esti malonios. Tiesa, rengianties plano, pas mane labai tankiai kildavo klausimas, j kurią bus galima talpinti tuos planus ir paskleisti j Amerikos visuomenę. Praktiškai žiurint, pasirodė, kad tokių laik- ra labai mažai, nes nuodugnai gvildenant mūsų praeitį ir sukurti naują ateitį, labai tankiai reikia pasakyti karčios odis. Bet tas žodis labai tankiai paliečia net ir laikraščio ir redaktorių. Aišku, kad redaktorius kaip ir leidėjas, to- mentarų nenori girdėti, nors tai būtų 100% tiesa. Ir ant os, tokių leidėjų ir redaktorių kaip tik pas mus yra didžiul- tal bus daugiau negu didžiulia? Todel ir prieita prie išva- "Amerikos Lietuvis" tokiam darbiui bus tinkamas, kaip os liberališkų laikraščių ir berods kiek man žinoma, nėra su tomis bėdomis, kurios pas kai-kuriuos beveik nepagy-

na pašvenčiant daug laiko ir darbo norėtusi matyti, kad pas būtų naudingas Amerikos lietuvių ateičiai ir todel svar- pliečioji visuomenė kuo plačiausiai susipažintų su šia ku- prie to yra svarbu pastebėti, kad "Amerikos Lietuvis" me- k du doleriai, tai visiems prieinama kaina ir visi gali jį patingai Naujojoje Anglijoje ir abelnai Rytinėse Valstijose. ai pagėidavimą pareiškiu ne kaipo dalininkas "Amerikos " ar ieškodamas sau kokios naudos ar biznio, bet kaipo atliekas liuoslaikiu ir manau, kad turiu teisės jį priskai- ke visuomeninio darbo, ir kartu yra svarbu, kad tas laik- kuris užsima visuomenės ateities klausimu reikalais, bu- amai už tai paremtas. Mat laikraščio išleidimas atsiena ir dar prie to brangumo, laikraštis dirba rimtą naudingą ir ypatingai kada darbas yra ne kokios nors siauros klikos, kraštis yra vertas paramos.

el, prašau nepamiršti užsiprenumeruoti "Amerikos Lietu- ai padaręs Tamsta nesigailėsi, bet rasi sau naudingų pata- asiūlymų bei gerų planų savo ateities likimo Amerikoje

Kokis Karas Gali Buti Šimeta?

lijos premieras Chamberlainas praėjusioj savaitėj pa- "KARAS DAR NEPRASIDĖJO IR KAI JIS PRASIDĖS, OS KARAS". Mums jau teko praėjusiais metais "A. L." i, kad 1939 metais nebus tikrojo karo ir kaip pasirodo, tai bėjimas nebuvo toks jau blogas. Tačiau su apgailestavi- sia pasakyti, kad 1940 metais bus karas, ir toks karas ko- pasaulis dar nebuvo matęs. Visiems mums toks karas ne- utinas ypatingai tiems, kurie turėjo progos paragauti PA- NIO KARO audros. Bet yra rimto pamato manyti, kad bus įvelta į šį karą. (Apie tai bus plačiau parašyta se- savaitės laidoj).

diurint, kad karo audros atrodo neišvengtinios, bet dar yra išvengimui šio karo, butent su religijine pagelba. Gal isiems yra žinoma, kad įvairių sektų, tikybų pasitartimai o ir manoma, kad busių galima karą sustabdyti? Mat, pasaulinis karas kiltų, tai krikščionybės era būtų galuti- kyta. Su religijomis tokie atsitikimai nėra jokia nauje- ta visą tik ateitis parodys. Inž. Br. F. Simons-Simokaitis

NAUJA LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA

TAIKYTA AMERIKOS LIETUVIAMS SU REIKALIN- USIAIS ANGLŲ KALBOJE PAAIŠKINIMAIS. SURE- SAVO DR. D. PILKA. KAINA \$1.00. GALIMA GAUTI AMERIKOS LIETUVIO KNYGYNE, 14 VERNON STREET, WORCESTER, MASS.

Šita gramatika daugiausiai taikoma del čiagimusio jau- mo, kad galėtų tinkamai savo tėvų kalbą išmokti su anglų boje pateiktais paaškinimais. Todel patartina kiekvienam čia gimusiam jaunuoliui ir auoliui šią gramatiką įsigyti. Išigyti, busite patenkinti, greitai išmoksitė taisykliškai lietuviškai skaityti ir ra- sulig šioje gramatikoje pateiktų taisyklių.

Belgijos kareiviai kasa apkasas šalia gelžkelio linijos, kuri eina netoli Vokietijos rubežiaus. Jos karių atostogos atidėtos ir ren- gamasi prie karinės valgių proporcijos bei maisto kortelių siste- mos, nes tikisi vokiečių įsiveržimo per jų rubežį.

BROOKLYNE RUOŠIAMASI STATYTI D.G. PAMINKLĄ

(Iš Dariaus-Girėno pamink- lui statyti Brooklyne komiteto pirmininko Jono Šalčio kalbos, pasakytos per Jono Valaičio Ra- dio programą, šeštadienį, sausio 6 iš WCWV stoties 5:30 v.v.).

1933 metų, liepos 15-tą buvo lietuvių džiaugsmo ir pasididžia- vimo diena. Tą dieną du žymus lietuviai lakunai, Steponas Darius ir Stanislovas Girėnas or- laiviu "Lituanica" ryžosi per- skristi taip ilgą Atlanto erdvę ir pasiekti mūsų brangią tėvynę Lietuvą ir laikinąją sostinę Kau- ną. Žinia sujūdino visą pasaulį. Tai buvo drąsus žygis aviacijos progrose! Nors žiurini nelaimė patiko juos Soldino miške, bet didvyrių atmintis mūsų sąmonėje niekad neužges.

Norint amžinai lakunus, pagerbti, Brooklyno ir apylinkės draugijos bendrame susirinki- me, 1939 m. spalio 29 d., Liet. Am. Piliečių klube, Brooklyne, vienu balsu nutarė didvyriams Dariui ir Girėnui pastatyti pa- minklą Brooklyne Lituanikos Aikštėje, prieš Brooklyno Lie- tuvių Piliečių klubą kelių gat- vių susikirtime.

Komitetas atsišaukia j visu- menę, organizacijas, draugijas ir pavieniūs asmenis, prašyda- mas prisidėti aukomis šiam kil- niam tikslui įgyvendinti. Čekį arba money-orderius teiktės iš- rašyti vardu DARIUS-GIRĖ- NAS MONUMENT FUND ir pasiųskite išdininkei: Mr. John Spurga, Port Jefferson Sta., L. I., N. Y. Išdininke yra po už- statu, už priimtas aukas duos paludijimą, taipgi bus skelbta

NEUŽMIRŠTAMAS KAIMAS

Kai skrydo paukščiai iš mūsų šalies, išvažiavau ir aš iš kaimo, liko nuvytę vasaros gelės, žydį vargai ir nelaimės.

Tėvas palydėjęs ušu vartų, nežinau kam juos užkėlė: ar kad neužsektų vargas kartu, ar kad negriščiau atgal vėl?..

Buvo taip gaila palikti brolius ir krito gailos ašaros, išvykstant ieškoti laimės toli, lyg prabėgusios vasaros.

Menu, kaip vyturiai puikiai gieda, kaip geltonuoja purienos, tai ne miesto skersgatviuose triukšmas, tai ne fabrių sienos!

Taip artimas man tas vargas kaimo, tas didžiulis jo sielvargas, kai žinai, kas jam džiaugsmą atima ir dėl ko kovoti verta.

Apie kaimo žmones ir jų vargus neužgins dainuoti tai man! Kai ne daina padangėm grįš paukščiai — grįšiu ir aš kartu kaiman.

Paukščiai padangėse man vėl dainuos, sveikins pavieškely gluosniai, grįžusį sunų klajuną pas juos sopančią širdį paguosti.

Širdis krutinėj daugos apkartus, lyg ratai akmens grindiniu ir todėl ne vargo broliais kartu — vargam kalsime grandinius!

Kaunas, 1939.III-31 1d.

Mikas Tamašauskas

ŠVEDAI PASIRENGĖ KARUI Tai šitaip švedai ruošiasi pasitikti netikėtus svečius, rusiškus bolševikus, kurie šiandien jau veržiasi Suomijon. Švedas turi aukštai pakeltą kulkosvaidį, signalo aparatą ir nuo šalčio ir snie- go akinčius. Jis laukia priešio pasirodant.

GREENFIELD, MASS.

VILNIAUS SUGRYŽIMO PRIE LIETUVOS PAMINĖJIMAS

Rengia visos suvienytos Greenfieldo lietuvių draugystės. Paminėjimas įvyks sausio 27-tą dieną, šeštadienį, pusė po septy- nių vakare, Knights of Colum- bus salėje. Bus šokiai, už- kandžiai ir kalbos minėjimo pro- ga. Visas pelnas skiriamas Vil- niaus lietuvių šelpimo ir ginklų fondams.

Brangūs broleliai ir sesutės, visi galime didžiulius mūsų sos- tine Vilniumi, kurs mūsų buvo ir bus per amžius. Kiekvieno lietuvių pareiga paremti mūsų brolius vilniečius, kurie tiek daug kentėjo per 19 metų prie- spaudos. Tai gi šia proga kvie- čiame visus apylinkės lietuvius dalyvauti šiame minėjime, nes pelnas skiriamas jų pagelbai.

Parengimą rengia šios orga- nizacijos išrinkusios savo komi- tetas: S. V. J. draugystės, Al- bertas Tamulis, Ipolitas Griga- ravičius, Kastantinas Dėdinas; SLA. 297 kp., Juozas Tamošaitis, Juozas Andriulevičius, Ig- nas Budrevičius; Sv. Onos drau- gystės, Antanina Stepankeviči- nė, Elzbieta Aguonienė, Anelė Jasonienė. Šitas komitetas de- da visas pastangas svečius pri- imti ir pavaišinti. Dar kviečia- me atsilankyti.

Panelė Marijona Dailidonytė ištėkės už Jono Tamulio iš Keene, N. H. Vestuvės įvyksta šeštadienį, sausio 20-tą, 8-tą valandą ryte airių parapijos baž- nyčioje. Jaunuoliai apsigyvens Keene, N. H. Linkimė daug lai- mės jų gyvenime. A. Dėdinas

PHILADELPHIA, PA.

SV. VARDŲ DRAUGIJOS METINIO SUSIRINKIMO DAVINIAI

Kaip žinoma visam pasauly katalikiškose parapijose yra su- siorganizavusios Sv. Vardo Draugijos, kaip katalikiškos, bažnytinės, iš vyrų, jaunų ir se- nų. Philadelphiaj, Sv. Vardo Draugijos centro valdyba su- šaukė visuotinį metinį susirin- kimą, gruodžio 3-čią d., 1939m., trečią valandą po pietų, Sv. Pe- tro parapijos salėje, 5-tos ir Girard alėjos. Susirinkime da- lyvavo iš visų parapijų Sv. Var- do Draugijos (rinkiniai) skyrių komitetai, kurių buvo apskait- liuojama apie 1,000 vyrų. Pre- zidiumas išdavė metinį raportą, kurs buvo aploidsmentais vien- balsiai priimtas. Tada sekė vi- sų parapijų skyrių komiteto

iššaukimas, gi jų tarpe buvo ir mūsų lietuvių iš Sv. Kazimiero parapijos, komitetas: pirm. Z. Krivinskas, M. Seilius, S. Ma- žeika ir K. Dryža.

Po iššaukimo parapijų komi- tetų buvo išrinkamas centrali- nės valdybos. Pateko ir juodu- jų rasės narys j valdybą; (tai pirmas), kuris lygiai skaitysis kaip ir kiti Centralinės Valdy- bos nariai. Per daug didelių svarstymų neįvyko. Užbaigoj buvo pasakyta keleta kalbų ir dvasios vadas pasakė tikiybines reikšmės žodžių, rišančių su Sv. Vardo Draugijos reikalais. Tu- mi ir baigėsi susirinkimas su malda, visiem sustojus.

Užbaigus susirinkimą, buvo rodomi krutami paveikslai, pa- imti iš Sv. Vardo Draugijos vie- šių iškilmų, spalio 10-tą, mi- nint Kristaus Karaliaus šventę, nešant Draugijos ir bažnytinis ženklus bei vėliavas; eise- nos užėmė keliolika eilių gat- vių, ligi Sv. Povylo bažnyčios. Užbaiga buvo su pamokslu ir palaiminimu švenčiausiu Sakra- mentu. Tas visas buvo rodoma spalvuotose paveikluose, kas dar nepaprastai įspūdingą ir tikrai nematytą vaizdą, kurį Sv. Vardo Draugija labai įvertino.

Po judomųjų paveikslų, visi vyrai buvo užkvieisti j po baž- nytinį šlepa, kur buvo parodytas Vyskupo Neumono grabas. Gi Kun. Vienuolis išpasakėjo Vy- skupo visus nuveiktus gerus darbus katalikiškų parapijų ge- rovei ir priminė, "kad tikrai ti- kimes bus, laikui bėgant pripa- žintas už šventąjį". Daug šjo, žiurėjo ir meldėsi prie to Vy- skupo grabo.

Keliomis eilėmis buvo nusta- tyta žvakinių lempučių aplink karštą. Sustoję aplink žmonės kalbėjosi įvertindami Vyskupą Neumann Amerikoje kaip į- steigėją per penkis metus 100 katalikiškų parapijinių mokyk- lų. Pagal Kun. Vienuolio pa- pasakojimo: "Neumonas atva- žiavo j Ameriką 1852 metais, ir tada dar nebuvo kunigu, (tau- tybės prancuzas) Amerike mokslus išėjo ir tapo kunigu ir galop išventytas j Vyskupus, kur turėjęs neapsakomai didelius gabumus, mokėjo 12 skirtingų kalbų. Todel jam teko po 8 va- landas sėdėti kas dieną klausy- damas išpažinėjų, nes tada bu- vo tik prasidėjęs ateivių atvy- kimas j Ameriką. Ne tik šių žodžių rašytojai bet ir kiti la- bai stebėjosi ir įvertino to kun. vienuolio (neteko sužinoti pa- vardės) apipaskojimą apie A. A. mirusio Vyskupo, Neumano, paliktus istorinius katalikybės naudai nuveiktus darbus.

K. D. Narys

NAUJOSIOS ANGLIJOS LIETUVIŲ

5-kių Metų Jubilėjaus

ALBUMAS

Lietuvių Radijo Bangų Istorija

Išleido Steponas J. Minkus, Radijo Stoties vedėjas, Boston, Mass.

Knygos Formatas 9x12, iliustruota

KAINA 25 CENTAI

Slysdami užsakymus, įdėkit 10c persiuntimo lėšoms padengti.

Amerikos Lietuvis

14 VERNON STREET

WORCESTER, MASS.

AMERIKOS LIETUVIS

The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly subscription: in U.S. \$2.00 In Foreign Countries \$2.50 One half year \$1.10 One Half Year \$1.50 Single Copies 5 cents

Advertising rates on application

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, išeina šeštadieniais, leidžiamas G. A. Kybos, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė prenumerata: S. V. \$2.00 Užsienio—Lietuvoj \$2.50 Pusei metų \$1.10 Atskiras numeris 5 centai

Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užsirašymo dienos. Prenumerata turi but apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879

V. M. Klausutis

Baltijos Kraštų Dabartinė Padėtis

Ką žada Baltijos Kraštams Rusijos Karinė Politika? Ar Rusijos Kariuomenės Okupacija Baltijos Kraštuose Suderinama Su Respektavimu Baltijos Kraštų Sovere numo Teisių?

DABARTINĖ Baltijos kraštų politinė padėtis labai panaši į XVIII amžiaus buvusią padėtį. Baltijos kraštai tapo apsupti didžiųjų kaimynų, spaudžiami politiniu ir ukišku atžvilgiu. Rusijos ir Vokietijos karinė politika sudaro pavojų Baltijos kraštų politinėms nepriklausomybėms. Dabartinė Rusijos vadų politika panaši į senovės Rusijos valdovų: Petro Didžiojo ir Carienės Katarinos politiką Baltijos kraštų atžvilgiu. Stalinio ir Hitlerio susitarimas sudarė nemaloniją, galima sakyti, pavojingą padėtį Baltijos kraštams. Nors Stalinas privertė Hitlerį ištraukti vokiečius kolonistus iš Baltijos kraštų, nors Rusijos vadai aiškina, kad jiems rupi patikrinti Baltijos kraštų saugumą, pašalinti vokiečių ir lenkų imperializmo pavojų, tačiau tie jų pareiškimai nesuderinami su įvykusiais faktais ir pažadais. Rusijos kariuomenės buvimas Baltijos kraštuose nesuderinamas su respektavimu Baltijos kraštų politinių nepriklausomybių—sovere numo teisėmis ir Rusijos "draugingumu" Baltijos kraštams.

Sekdami Rusijos ir Vokietijos karo politikos pasekmes: 1) Lenkijos likvidavimą, 2) Baltijos kraštų okupavimą ir 3), Rusijos karą su Suomija, gauname įspūdį, kad už Stalino politikos slepiasi tendencija likvidavimui Baltijos kraštų politinės nepriklausomybės, arba, susiaurinti politinę kraštų žmonių laisvę.

Mūsų supratimu, Sovietų Rusijos karo laivyno buvimas Baltijos postuose šiame momente ir taikos metu pateisinamas, bet Rusijos kariuomenės buvimas Baltijos kraštuose nereikalingas, nesuderinamas su respektavimu Baltijos kraštų soverenumo teisėmis, nesuderinamas su Rusijos draugingumo pažadais Baltijos kraštams. Likvidavus Lenkijos valstybę ir iškrausčius Vokietijos kolonistus iš Baltijos kraštų tapo pašalintas lenkų ir vokiečių imperializmo pavojus Baltijos kraštams. Todel kyla klausimas, kokių tikslų Rusijos vadai pastatė Rusijos kariuomenę Baltijos kraštuose? Kas slepiasi už Rusijos kariuomenės okupacijos? Šie klausimai sukėlė rūpestį ir nepasitikėjimą savoka Baltijos kraštų žmonėse ir visam civilizuo tam pasauly.

Mes žinome, jog Baltijos kraštų politiški ir ukiški reikalai sutampa su Sovietų Rusijos reikalais, Baltijos kraštų žmonės ir vyriausybės pagedauja glaudžių santykių su Sovietų Rusija. Šių kraštų politiški ir ukiški tikslai sutampa. Baltijos kraštų vyriausybės pasirašydamos su Sovietų Rusijos vyriausybe sutartis, davė Rusijai koncesijas laisvai naudotis Baltijos kraštų uostais ir geležinkeliais ir nemano paneigti šias sutartis. Mums atrodo, kad del apsaugojimo Rusijos gautų koncesijų Rusijos kariuomenės buvimas Baltijos kraštuose nereikalingas.

Tapo Sudarytas Nepasitikėjimas Rusijos Vadais

Tokia Rusijos vadų politika Baltijos kraštų atžvilgiu sudarė rimtą nepasitikėjimo Rusijos vadais pagrindą. Baltijos kraštų žmonių nepasitikėjimas Ru-

sijos vadais žalingas išvystymui glaudžių santykių tarp Baltijos kraštų ir Rusijos. Už tokią padėtį tenka kaltinti Rusijos vadus, kurie sudarė nepasitikėjimo Rusijai sąlygas.

Ne tik Baltijos kraštų žmonės nerimauja, nerimauja ir Skandinavų kraštų. Visam pasauly žmonių opinija neigiamai vertina Rusijos vadų politiką Baltijos ir Skandinavų kraštų atžvilgiu. Nenuostabu, jog dar Skandinavų ir Baltijos kraštų žmonės, sąlygų verčiami, sekdami Rusijos ir Vokietijos karinę politiką, apkalbėdami dabartinę padėtį rytų Europoje, stato klausimus: "Kas mus laukia? Koki Rusijos vadų politikos tikslai? Ar galima pasitikėti Rusijos vadų pažadais?"

Tiesa, Baltijos kraštų vadai, ypač Lietuvos ir Latvijos ramina visuomenę, aiškindami, jog jokio pavojaus iš Rusijos nėra Baltijos kraštams. Neseniai Lietuvos užsienio reikalų Ministeris, p. J. Urbšys kalbėdamas Seime pasakė: "Lietuvos santykiai su Sovietų Rusija glaudūs, draugiški politiniu ir ukišku atžvilgiu. Rusijos kariuomenės buvimas Lietuvoje nesudaro pavojaus Lietuvos politiškai nepriklausomybei".

Nesenai Latvijos Ministeris Washingtone, p. Alfredo Bilmanis savo rašytam laiške "New York Times" dienraščio redaktoriui, pareiškė: "Amerikos spaudoje skelbiančios žinios Rusijos pavojų Baltijos kraštų politiškomis nepriklausomybėms, nesuderinamos su realybės faktais. Jokio pavojaus Baltijos kraštams iš Rusijos nėra. Rusijos vyriausybė pildo pasirašytas sutartis. Rusijos kariuomenės buvimas Baltijos kraštuose nesudaro pavojaus šių kraštų politiškomis nepriklausomybėms".

Šie pareiškimai p. Juozo Urbšio ir p. Alfredo Bilmano ramina, bet ar galima jų pareiškimais pasitikėti? Kyla klausimas, ar Baltijos kraštų vadai gali šiame momente kitaip pasisakyti del sudarytos politinės padėties Baltijos kraštuose? Man rodos, kad negalima kritiškai Baltijos kraštų vadams pasisakyti.

Sutartys Tankiai Buna Nepildomos

Mes žinom, jog tarptautinės sutartys praecityje buvo paneigtos, sulaužytos. Rusija turėjo pasirašytą sutartį su Suomija, kurioje abi valstybės pasizadėjo nepulti viena kitą, tačiau dabar kariauja, sutartis tapo paneigta. Rusija turėjo nepulimo sutartis su Lenkija ir Baltijos kraštais, tačiau kas gi atsitiko su tomis sutartimis? Ar Rusijos vyriausybė nepaneigė tų sutarčių? Sutartis laužė ir Lenkijos ir Vokietijos vyriausybės. Netolimos praecities faktai rodo, kad sutartys mažai moralinės ir juridinės vertės teturi. Šių laikų įvykiai faktai nesudaro mums tomis sutartimis pasitikėjimo, nes karinė politika sutarčių nepaiso. Štai kodėl kyla susirupinimas ir nepasitikėjimas Baltijos kraštų žmonėse.

Lietuva ir Rusija turėjo pasirašę taikos sutartį 1920 m., kurioje buvo nustatyta Lietuvos su Rusija siena; taipgi, turėjo nepulimo sutartį. Kas gi atsitiko su tomis sutartimis? Ar

Rusijos vyriausybė pildė tas sutartis, ar respektavo Lietuvos soverenumo ir teritoriales teises? Priešingai, kaip tapo likviduota Lenkija, Rusijos kariuomenė užėmė Vilniaus ir Gardino kraštus. Mes manėme, kad Rusijos vyriausybė laikydamosi 1920 m. sutarties, gražins Lietuvai pripažintą teritoriją, bet, dėja, gražino tik tai mažą dalelę nuolinto Vilniaus krašto ir sostinę Vilnių, pasisavino Švenčionių, Ašmenos, Lydos ir Gardino apskrčius, nustatė naują sieną ir sudarė naujas politiškas sąlygas, kurios nesuderinamos su respektavimu Lietuvos soverenumo teisėmis. Štai kokios pasekmės tų sutarčių! Todel mes ir dabar abejojame, ar Rusijos vadai ateityje pildys pasirašytas sutartis, jeigu jų planai imperialistinės politikos sutampa su senovės Rusijos valdovų: Petro Didžiojo ir Carienės Katarinos.

Rusai su Vokiečiais Apvylė Lietuvius

Rusijai nereikalingi Švenčionių, Ašmenos, Lydos ir Gardino apskrčiai, kurie yra lietuviams apgyventi nuo neatmenamų amžių, kur dabar lietuviai bendrai sudaro apie 65% gyventojų daugumą. Tie kraštai negincinamos teisėmis priklauso Lietuvai, tačiau atiteko Rusijai. Lietuva tapo apvilta Rusijos vadų naujos sienos nustatymu.

Lietuvą apvylė ir Vokietijos

vadai, kurie privertė Lietuvą atsisakyti Klaipėdos krašto, kuris Lietuvai labai svarbus ukišku ir kitais atžvilgiais, o Vokietijai neturi jokios svarbos ukišku ir politišku atžvilgiu. Nors Klaipėdos krašto lietuviai ir gerokai nutautinti, tačiau daugumoje jie dabar lietuviškai kalba ir protauja. Klaipėdiečius jungia su Lietuva jų jūm kilmė ir ukiško gerbuvio interesai, tačiau jie vėl tapo prijungtais prie Vokietijos.

SVARBU!

Amerikos Lietuvis kaip i-

kišioliai taip ir dabar, išeina sykį į savaitę, pradėdant naujus metus su pirmu numeriu ir baigiasi su 52 numeriu senaisiais metais.

Todel yra svarbu mūsų skaitytojams išsityti laikraščio ir metų numerius, kurie yra ant laikraščio antgalvio užspausdinti geltoname popierely, pav: Gražulytė B. užsirašė Amerikos Lietuvį 1939 metais antroje savaitėje, kas reiškia, kad jos prenumerata pasibaigė su numeriu 2-tru 1940 metais, arba kaip redakcija žymi: Gražulytė B. 2-40.

Bet jei jau laikraščio ateina dešimtas (10-tas) numeris po naujų 1940 metų, tai reiškia, kad Gražulytė jau yra du mėnesiu užvilkinus savo prenumeratą.

Yra atsikimų, kad kai kurie mūsų skaitytojai ir il-

tingumas. Turėdami minty įvykusius faktus, gauname įspūdį, jog Lietuvos kaimynai ne taip prietilingi Lietuvai kaip mes manėme.

Tiesa, karas nebaigtas, Europos tautų teritorialių sienų galutinas nustatymas nepadarytas. Tautų santykių nustatymas ir mažųjų tautų nepriklausomybių patikrinimo klausimas

ŽMONŲ SVEIKATA IR BAŽNYČIOS VADU

Trumpai rašo Dr. Vl. Graičunas

Tautos sveikata gludi nesuteiktame buteliukyje vaistai per gydytojų ir išlukštenti tonsiliai, ar nupiautam appendixui per chirurgų. Tautos narių sveikata gludi geram, sveikam prigimimui ir sveikam higieniškame gyvenime.

Kaip taji laipsnį žmogus gali pasiekti? Čia gludi visa paslaptis. Reikia prašalinti tik dvi mažytės priežastys. Pirmia ir svarbiausia priežastis, tai reikia kad žmogus pats susirupintų savo sveikata. Antra priežastis, tai reikia prašalinti aplinkumą, kuria kenkia žmogaus gerai sveikatai. Kaip mažos priežastys, o kaip sunkiai pasiekiamos!

Tik truputiuką žvilgtelėkim ir praeitį kas buvo ir kas pasiekta? Man rodos čia pakartoti kokia seniau buvo žmonių sveikata nėra reikalo. Pakaks tik tiek pasakyti, kad epidemijos visokeriopos, kurios naikino žmoniją, daugiau negu karai, kad sunaikindavo — išnyko, jų nėra daugiau. Pakanka prisiminti: juodąjį marą, cholera, raupus, raupus, sifilį, drugi, difteriją, ir t.t.

Pasiiekta? Epidemijos išnaukintos, jų nėra. Jei ir pasirodo vienas-kitas susirgimas, bet jau ne epidemijos formoje.

Dartės pasilieka žmonijai pasiekti platesnes žinias apie: preventive medicina. Daugiau ir plačiau reikia pamokslinti žmoniją iš higienos, sanitarijos ir apie maisto rušis. Tas mokslinimas: Preventive Medicinos turi buti vienu priverstinu, kitur tik skakinamas — aiškina mas — ugdomas.

Mokyklos programe turi buti įdėtas priverstinas mokslinimas higienos ir sanitarijos. Netik pradinėse mokyklose, bet ir gimnazijose, seminarijose ir universitetuose. Ypač dvasioskose seminarijose klerikai privalo but priverstinai ir plačiai mokslinami iš higienos, sanitarijos, preventivės medicinos, genetikos, eugenikos ir apie maisto rušis, vitaminus ir t.t. Nes nudienos bažnyčia, savo viduramžių dogmatiskų, buk tai moksliu iš paties dangaus paelnancijų — daugliausia pasidarė ligų platintoja, burty ir prietarų palaikytoja.

Ne mano srityje polenzuoti ar išėiti viešai prieš tikybą — taip sakant, antireligijiniai nusistatytai — bet man kaip medicinos gydytoju yra įpareigota atvirai, drąsiai ir aiškiai įrodyti kur bažnyčia želoja žmonių sveikata. Ir štai 1). Bučiavimas skrepliuotų gryndų bažny-

nyčiose.

TRIŲ LENKTYNĖS! — KAS LAIMĖS?

tiktai karui pasibaigus sprestas prie taikos staltiesios kraštų žmonės turėjo iškovoti politinę priklausomybę, tačiau tamėjo. Tantai netenka baimitis dabar del skandalingų sąlygų. Karbus baigtas, Baltijos žmonių atstovai bus prie taikos stalo, turė progų negu turėjo pravo nepriklausomybių apmes nežinome, kuriam talkininkai ar jų jūm karą laimės. Mes esm manyti, kad šis karas kad jis gal baigsis visiš irime, anarchijoje, an kad pergalės gal nest kininkai ir jų opon musų spėjimas teising met susidarytų palab gos Baltijos kraštams. Jeigu karą laimės tai laimės ir lenkai, vėl gal bandys atnapi imperializmo politik mes abejojam jog onas ir ponias angliai karą laimėję imperializmą taip kaip zė iš koncent praecityje po pereito mas iš traukin jie dabar žino, kad perializmas rytų Eur rė sąlygas šiam karui.

Mes nežinome koki sudarytų Hitleris ir Staljiems pavyktų karą lačiau yra viltis, kad sąlygų kaip dabar y kraštai nesulauks. Tdami Rusijos ir Vokieting politiką, diskus bartinę Baltijos kra nenusiminkim per denu iš Lieti androvės dir nos žodžius kojo apie tai somybių likimo klausu jus jaučiamas Baltio vės direktori tams, tačiau negalim sausio 4 d. jog šis pavojus negali Pasirodo, kad mes, lietuviai, privalo itis, drauge Musų pareiga but rchswell, lar ryztingais, pasirengus mus tautos politisk somybė.

ADV. F. ATSAI

Aną dieną... Mes nežinome koki sudarytų Hitleris ir Staljiems pavyktų karą lačiau yra viltis, kad sąlygų kaip dabar y kraštai nesulauks. Tdami Rusijos ir Vokieting politiką, diskus bartinę Baltijos kra nenusiminkim per denu iš Lieti androvės dir nos žodžius kojo apie tai somybių likimo klausu jus jaučiamas Baltio vės direktori tams, tačiau negalim sausio 4 d. jog šis pavojus negali Pasirodo, kad mes, lietuviai, privalo itis, drauge Musų pareiga but rchswell, lar ryztingais, pasirengus mus tautos politisk somybė.

ZINIOS IS LIET

KAUNAS. — 1939 vos miesteose pastatyti 4, čias informac siai, į kuriuos įdėta apie dabar kljje ljonai litų. Pernai butams patarimu tyta 5,500 trobesių su šios gal adv. 53 milijonų litų kapitalu eidaujamas : eitujų ir šių metų sta tngturi reikalini tuvoje laikoma reko rtoriams prai anksčiau tokios sumos niekuomet nebuvo Ankstesniais metais bu statoma per metus už ljonų litų. I gyvenet kas svarbi namus šiemet įdėta apr A. S. Trečio ljonai, pernai 34 mil, rimtą pastabą 31 mil. litų murineis us pažymėtu buvusis Lie

SVENTOJI.

Kred skritis taryba nutar sios miestelyje įvesti vieną kartą turgus, bu tadieniais. Augandam sios uosto miestui toki labai buvo reikalingi, tojų ir tarnautojų sk nuolat didėja.

VILNIUS.

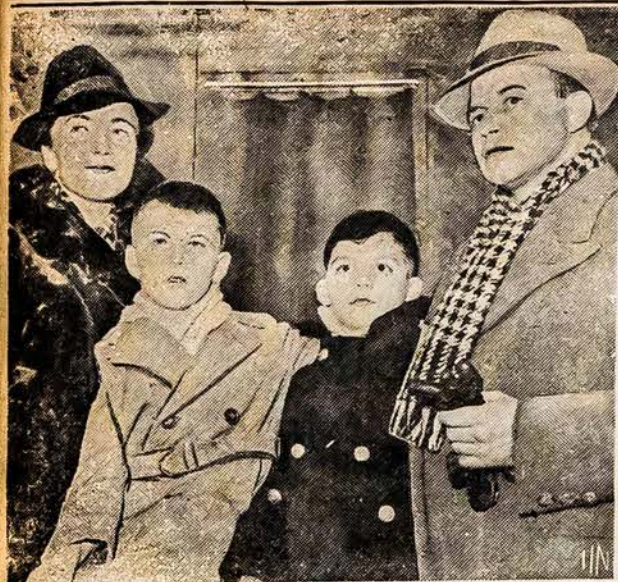
Lietu grįžta į Vilniaus ba kurių buvo lenkų išg laikomos lietuviškos Aušros Vartuose, Kato Jono ir šv. Petro ir P

ADV. F. ATSAI

ADV. F. ATSAI

ADV. F. ATSAI... Aną dieną... Mes nežinome koki sudarytų Hitleris ir Staljiems pavyktų karą lačiau yra viltis, kad sąlygų kaip dabar y kraštai nesulauks. Tdami Rusijos ir Vokieting politiką, diskus bartinę Baltijos kra nenusiminkim per denu iš Lieti androvės dir nos žodžius kojo apie tai somybių likimo klausu jus jaučiamas Baltio vės direktori tams, tačiau negalim sausio 4 d. jog šis pavojus negali Pasirodo, kad mes, lietuviai, privalo itis, drauge Musų pareiga but rchswell, lar ryztingais, pasirengus mus tautos politisk somybė.

PABĖGO NUO NACIŲ

Onas ir ponis Franz Flatz ir jų sūnus Kuno ir Walter atvyko į New Yorką, keliaujant į Naująją Zelandiją. Flatz pabėgo, kada ji ma taip kaip iš koncentracijos stovyklos iš Austrijos į Vokietiją. Šokda po pereinamojo laiko, jis perplaukė Reino upę ir pasiekė Šveicariją. Žino, kad Lietuva ir vaikai taipgi pabėgo iš Austrijos perplaukdamie upę Šveicariją.

SOKĖJA NESISKAITO SU NACIU GOEBBELS

Ingrid Roters, vokiečių gražuolė, šoko Paryžiuje, Folies Bregere, kada gavo raštą įsakymus iš nacių propagandos ministro Joseph Goebbels sugrįžt namon. Vietoj to, ji įsėdo laivan į naują pasaulį ir čia ji sėdi pasiekusi New Yorką, kelionėje į Pietinę Ameriką, kur yra jos tėvas.

ATVYKO PAS SUŽEISTĄ KUMŠTININKĄ

Virginia Pearson Lindsay (kairėje), vakarinių klubų šokėja, atvykusi į Pittsburgh susitinka su savo teta, ponie Edith Baranet. Virginia Lindsay atvyko būti pas savo vyrą, Jim Lindsay, kurs yra liginėje, sužeistas po kumštinių.

ADV. F. J. BAGOČIUS TRAUKIAMAS ATSAKOMYBĖN UŽ PADARYTUS L. A. B-VEI NUOSTOLIUS

Šią dieną teko kalbėtis su adv. F. J. Bagočiumi, kuris yra Lietuvos Atstatymo Bendrovės direktorius, kuris šiuo žodžiu rašantiame papasakojo apie tai, kas įvyko Bendrovės direktorių posėdy šiuo mėnesio sausio 4 d.

Pasirodo, kad neseniai Bendrovės sekretorius, A. B. Strimaitis, drauge su adv. Max Tirschwell, lankėsi pas New Yorko Taksų Komisijonierius, Albany, N. Y. Remiantis J. Dumčiaus advokatų iškelta Lietuvos Atstatymo Bendrovės direktorių byla, Taksų Komisijonierius pareikalavo, kad Bendrovė sumokėtų užsilavinę už keletą metų taksas su atnaujinama pagal įstatymus padidintą. Nors tas reikalas oficialiai buvo jau seniai baigtas, vienok Dumčiaus byla — liudijimus betardant — išskėlė aikštę, kad Bendrovės išmokėta yra \$28,000 pinigų. Todėl Taksų Komisijonierius Bendrovės direktorius užpuolė, kad tuos išmokėtus, Bendrovės direktoriai apgynimui direktoriai prisidėję adv. Max Tirschwell gruodžio 29 d., 1939 m. abu Bendrovės sekretoriai A. B. Strimaitis nuvyko į Albany, N. Y. kur advokatui M. Tirschwell išmokėta apie \$2,000 nuo susidariusių taksų sumos nuderėti. Tuo, taksų saskaita viršijusi as. \$2,000. Vadinasi kelionė į Aljonus apsimokėjo.

Adv. J. Ansell įteikė savo prašymą reikale American Home Builders Corporation ir nusiteikė, kad adv. C. Paulauskas, advokatas Lithuanian Building Loan Association, ir jo laiškas reikalavė ir todėl jokios nuostolės tame reikale išreikšt šiuo mėnesio.

Tai A. S. Trečiokas padarė klaidą pastaba: jeigu adv. Ansell iš Lithuanian Building and Loan Association negavo patenkinančių informacijų, tai kodėl kreipė tiesiog į Register's Office, Jersey City, kur yra Bendrovės užregistruota ir iš kur galima gauti atsakymus ir informacijas. Kaip mes žinome dabar klientai savo advokatams patarimus duoda. Kad būtų su tuo adv. Ansell ir gausitų kapitalu, žinias ir galėtumėte reikalingą Bendrovės direktoriams pranešimą.

Adv. Priėmė \$100. Čekį

Įgyvendint kas svarbiausia tai tas, kada adv. A. S. Trečiokas padarė klaidą, rimtą pastabą prie sekretorių pažymėtų faktų, butent, (il. It.) buvusis Lietuvos Atstatymo Bendrovės direktorius, tai jau

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖS BYLOS ATBALSIAI

Rašo ADV. WM. J. DRAKE-DRAGUNAS

K — Bet jei gautoji kaina 1921 metais pridedama prie gautų pinigų 1922 m. bendrai sudarytų \$57,880, ir Tamsta, liudijai, kad tie šėrai buvo parduoti sava kaina?

(Liudytojas skaito iš Ledger 4 pusl. ir atsako) A — 1922 m. sausio 1 d. Baltic States Bank šėrai, 414 šėrų \$53,820; 1922 m. sausio 31 d. 15 šėrų \$1,950.

K — Iš ledgerio atrodytų, kad 414 šėrų buvo parduota 1922 m. sausio 1 d. už \$53,820 ir sausio 31 d. 15 šėrų parduota už \$1950, viso kainos būtų \$55,770? A — Taip.

K — Aš Tamstai štai rodau Tamstos raportą šėrininkams už 1921 m., kame po antgalviu "Baltic States Bankas seka: "Nuo 4 d. Sausio, 1921 m., Bankas pradėjo biznį. L. A. B-ve turi išpirkusi 482 šėrus". Kaip Tamsta suderini šėrų kiekį? Jūs pardavėt 429 šėrus, tuo tarpu kai Tamstos raportas šėrininkams rodo 482 šėrus?

A — Aš sakýčiau, kad raportas šėrininkams kaip atspausstas nėra tiek pilnas, kaip auditorių 1921 m. gruodžio 31 d. raportas. Atrodo, kad raportas šėrininkams yra datuotas 1921 m. gruodžio 1 d. Autoriaus raporte duoti skaitmenys yra tikrieji.

Taigi, nepaisant parodymų pas Valstybės Gynėją 1924 metais, kuomet banko šėrai neva buvo tik ką parduoti ir diena nustatyta, ir investavimo į Am. Home Builders, — pasirodo, banko šėrai buvo parduoti dar 1922 m. pradžioje, visai kitokis kiekis, už kitokią sumą, ir visų Strimaitis parodymų ir jo "rekordų" negalima imti už gryną pinigą: jo "rekordai" elastiški, kaip ir jo raportai ir parodymai. Štai dar ištrauka iš 1939 m. rugšėjo 29 d. parodymo:

K — Tamsta liudijai, kad \$20,000 Am. Home Builders buvo vienintelis investentas po to kai Tamsta tapai direktorium 1919 m. Ar nori papildyti tą parodymą?

A — Po to kai aš esu sekretorius. K — Ar nori duoti žinių apie papildomus investentus nuo to laiko, kai Tamsta tapai direktorium? A — Aš nedariau jokių investmenų.

K — Bet korporacija darė? A — Galbut, bet aš nedariau. K — Šiame 1919 m. prospekte, punkte 3, skyrely "b", Resorcinė Chemiška Bendrovė sugrąžino šėrininkams jų prefered stock ir išmokėjo 12% dividendą. Kokia buvo tiksli suma, šios korporacijos gauta 1919 m. ant \$80,000 investmento?

A — Aš neatsimenu; tas buvo prieš mano laikus. K — Tas nebuvo prieš Tamstos laikus; tamsta buvai pareigunas nuo 1918 m.?

A — Aš negaliu tų dalykų atminty turėti. K — Ar tamsta turi betkokių rekordų parodyti tam 12% dividendui? A — Ne. K — Kas atsitiko su rekordais? A — Aš liudijau apie tai tukstantį kartų. Pažiūrėkime, ką gi liudijo. 1939 m. rugp. 25 d., psl. 4:

K — Ar turi čia lease? A — Aš neturiu lease su savim ir nežinau ar jis tebėra. K — Ar betkurioiu laiku tamsta turėjai savo rankose lease? A — Taip. K — Tamsta buvai sekretorius visą tą laiką? A — Taip.

K — Taip kad jei šio lease nėra, tai tamsta jį pametė? (Mr. Ansell — priešinasi).

K — Kas atsitiko su lease? A — Raštinė buvo viršutiniam aukšte. Du syki raštinė buvo užpulta vagių — dokumentai buvo išmėtyti po visą vietą. Aš pašaukiau policiją. Rašomoji mašinėlė buvo pavogta ir mano deskas (stalas) apiplėštas.

K — Kada tie apiplėšimai įvyko? A — 1927 ar 1928 metais. K — Jokio apiplėšimo prieš tai? A — Ne, kiek aš žinau. K — Ar ta nuomos sutartis buvo ten prieš apiplėšimą? A — Visi rekordai ten buvo.

K — Kada paskutinį sykį Tamsta matei tą sutartį? A — 1927 metais; aš nežinau kas atsitiko su sena sutartim.

K — Ar tamsta matei lease 1921 m.? A — Taip. K — Ar matei ją 1922? A — Taip. (Mr. Ansell: Aš nemau, kad tas yra svarbu čia, ar sutartis buvo "misplaced"; jis jau liudijo, kad rekordai buvo pavogti).

K — Tamsta sakai neturįs lease? A — Taip. K — Ar sakaisi neturįs jos čia šiandien? A — Ne.

Vėliau patirta, kad tikrai įstaiga buvo apvogta. Deja — pavogtoji rašoma mašinėlė p. Strimaitiui buvo L. C. Smith and Corona Typewriter Inc. pristatyta tik... 1933 m. spalio 26 d. ir buvo vėliau 1934 m. kovo mėn. pavogta... Dabar, štai parodymai š. m. rugšėjo 26 d., kai p. Strimaitis rodė 1918 m. ir kitokių rekordų, įrodė tapę direktorium 1918 m. sausio mėn. (parodymo 112 psl.), — žvelgkim į 120 psl.:

K — Ar Tamsta turi kokių rekordų betkur, parodyti tiksliai b-vės turto padėtį 1918 m., kai Tamsta tapai direktorium? A — Veik jokių rekordų prieš 1920 m., kiek aš galiu atsiminti.

(Pastaba: kiek dienų anksčiau jis 1920 m. protokolų neturėjo, bet vėliau atsirado)... K — Ar Tamsta turi 1920 m. gruodžio 31 d. balanso lapą arba raportą šėrininkams, kaip tik prieš Tamstai tapus sekretorium? A — Ne.

K — Argi rekordai ir knygos nebuvo Tamstai perduoti, kai tapai sekretorius? A — Taip. K — Argi nebuvo tamstos pareiga juos laikyti? A — Taip, bet raštinė buvo užpulta ir daug dokumentų dingo.

Psl. 123: K — Kas atsitiko su ta literatūra — \$8039.97? A — Mes pardavėme, ką ant rankų turėjom. K — Ar tebeturite ką likus? A — Ne. K — Kas atsiko su ja? A — Kai namas buvo subway darbų sugriautas, knygos buvo rusy ir dinamito sprogdimas sunaikino daugelį tų knygų...

3. "Aš paimdamas B-vės sekretoriaus vietą ir pareigas vedėju visų reikalų, radau prieš B-ve užtrauktų kai kurių paskolų, kurių visų čion paminėti neturiu reikalo, tik porą stambesnių kaip tai velioniu K. Sidlauskui, Boston, Mass., \$19,500 ir SLA. \$40,000, tai kad viso skolų buvo arti \$70,000" — A. B. Strimaitis tame pat straipsny.

(Bus daugiau)

MIELASIRDYSTES PASIUNTINYS

Prezidentas Roosevelt prisidėjo prie pasaulinės taikos platinimo paskirdamas Myron C. Taylor, buvusį U. S. Steel korporacijos viršininką, kaip J. V. atstovą Vatikane. Šis paskyrimas su puola su Popiežiaus XII pastangomis sugrąžint taiką karo prislėgtos Europoje.

Kad padengti nuostolius, kokie pasidarė Bendrovei dėl adv. Bagočiaus apsilėidimo; taip pat išreikalauti iš jo \$100 duotų jam už laukiamą patarnavimą, kurio jis niekad neatliko."

Pirmininkas leido šią rezoliuciją nubalsuoti. J. Varnes įnešė, P. Bukšnaitis parėmė, kad rezoliucija būtų priimta, kaip skaityta. (Ir šio rašinėlio korespondentas nieko rezoliucijoj nepakeitė).

Sekmą direktorių susirinkime po pasitarimų su adv. Max Tirschwell bus nutarta kokius legalius žygius imti, kad iš adv. Bagočiaus Bendrovei padarytus nuostolius atgauti. Direktorai padarė kad adv. J. Ansell šiame reikale su adv. Max Tirschwell pasitarė ir savo nusistatymą sekančiam direktorių susirinkime paskelbtų.

Kas iš to išeis ateitis parodys. Baltukas

ŽODYNELIS
GREIČIAUSIA ISMOKSI ANGLISKĄ KALBĄ
Turėdamas kišeninį žodynelį, sutaisytą pagal geriausią kalbamokslinį būdą be niekieno pagalbos išmoksi kalbėti, skaityti ir rašyti. Kaina \$1.00
AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon Street
Worcester, Mass.

PAKITE NAUJŲ METŲ DOVANAS DABAR!

Užsiprenumeruos Amerikos Lietuvį sau arba savo pažįstamiems ir užsimokės \$2.00 metams TAS GAUS

ASAULINĖS NEW YORKO PARODOS SIENINI 1940 METŲ KALENDORIŲ DOVANA! Visokiais reikalais adresuokite sekančiai: AMERIKOS LIETUVIS

14 Vernon Street Worcester, Mass.

butų po rinkimų, ir, kad kaip, SLA. Centras jau būtų buvęs Pittsburghe.

Lietuvos Atstatymo Bendrovės direktoriai visapusiai bylos eigą apsvarstė, nutarė iš Bagočiaus pareikalauti atlyginimo už padarytus nuostolius. Savo susirinkime sausio 4 d., 1940 m. Bendrovės direktoriai išnešė sekamą rezoliuciją:

REZOLIUCIJA

"KADANGI Lietuvos Atstatymo Bendrovės akcininkų seimas, 1936 m. vasario 25 d., pavedė adv. F. J. Bagočiui atšaukti Bendrovės Čarterį Delaware Valstijoj ir New Yorko Valstijoj įsiregistruoti, kad Bendrovė pasiliuosuotų nuo "franchise

taksų" mokėjimo, kaip neveikianti korporacija ir "KADANGI adv. F. J. Bagočiaus to reikalo atlikimui gavo iš šios Bendrovės \$100; ir kadangi adv. F. J. Bagočiaus nieko tuo reikalu nepadarė, Lietuvos Atstatymo Bendrovės Čarterio neatšaukė, ir nepanaikino New Yorko Valstijoj registracijos, delto korporacijai padarė piniginių nuostolių \$2,300 — Delaware ir New Yorko Valstijoms, kaip "Franchise Taxes" už 1936, 1937, 1938 ir 1939 m.;

"DELTO Lietuvos Atstatymo Bendrovės direktoriai savo reguliariame susirinkime, 1940 m. sausio 4 d., vienbalsiai nutarė išreikalauti iš adv. F. J. Bagočiaus sumą \$2,300 su kaštais,

PILIETYBĖS KATEKIZMAS
Su Klausymais ir Atsakymais
Tiems, kurie nori likti Suv. Valstijų Piliečiais, kad susipažinti su šalies Taisyklėmis ir Pareigomis
Knygelė Parašyta
ANGLŲ IR LIETUVIŲ KALBOMIS
Naujovinė — Praktiška — 96 puslapių
Kaina 25 centai
Siųsdami pinigus, pridėkit 5c persiuntimo lėšoms padengti
AMERIKOS LIETUVIS
14 VERNON ST. WORCESTER, MASS.

Lietuvos vyriausybės nariai apžiūrėja Turniškių hidroelektrinės statybą ant Neris Vilniaus krašte. Atvaizde, viduryje—ministras pirmininkas A. Merkys, jo dešinėje — vidaus reikalų ministras ats. b. gen. K. Skučas, teisingumo ministras Dr. A. Tamošaitis, ministro pirmininko pavaduotojas vyriausybės įgaliotinis Vilniuje K. Bizauskas, krašto apsaugos ministras b. gen. Musteikis, kairėje — vandens kelių direktorius inž. Rimkus ir susisiekimo ministras Masilūnas.

Kas Girdėt Lietuvoj

LIETUVOS ĖDIKAI VIENI PASPRUKO VARŠUVON, KITI DAR BINZINĖJA VILNIAUS GATVĖSE

VILNIUS. — Lietuvių visuomenę domina klausimas, kur dabar randasi ir ką veikia tie buv. lenkų valdžios pareigūnai, kurie buvo specialiai skirti lietuvių organizacijoms sulikviduoti ir pačius lietuvius persekioti. 1937 m. pabaigoje lietuvių persekiojimui pasiekus aukščiausiojo laipsnio, buvo griebtasi liet. draugijų uždarinimo. Uždarytos švietimo dr-ja "Rytas", Sv. Kazimiero dr-ja, Liet. Mokslo dr-ja, liet. uklininkų dr-ja su daug ukio ratalių, liet. mokytojų s-ga ir daug kitų. Uždarytos liet. organizacijos "globoti" buvo paskirti ypatingi kuratoriai. Tačiau tie kuratoriai gavę pilną valią šeimyninkauti, pasiskyrė dideles algas ir sumas "nenumatytoms išlaidoms", nebesiskubino tas draugijas likviduoti, bet vis daugiau darė skolų tų draugijų sąskaiton, paimdami jų vardu net stambias paskolas bankuose. Pav. "Ryto" vardu buvo užtraukta 60,000 zlotų paskola, kurią kuratoriai prašvėpė. Kiek mažesnės buvo užtrauktos ir kitų uždarytųjų draugijų vardu. Vienas labiausiai pasižymėjęs tokių kuratorių advokatas Wlianovskis pabėgo į Varšuvą, o jo veiklą visu kruopščiuma tęsė J. Švedas ir Beiermanas, kurio brolis ne mažiau uoliai "tvarkė" lietuvių reikalus pačioj vaivadijoj. Iš kitų pasižymėjusių lietuvių per-

sekiojime minėtini Jasinskis, Aleknavičius ir sporto reikalų tvarkytojas Niececkis. Patiriam, kad Švedas, karui prasidėjus, buvo pabėgęs į Lietuvą ir čia buvo internuotas, Beiermanas taip pat pabėgęs į Lietuvą, bet dabar nežinia kur pasislėpęs, Niececkis tebevaikštinėja po Vilnių. Čia minėtieji ponai esą vieni iš pirmųjų, kurie patiekė eilę dokumentų Lietuvos pilietybei ir lietuviškiems pasams gauti.

VILNIUS. — Švietimo ministerija nutarė Vilniuje įsteigti muzikos konservatoriją dabartinės Vytauto Didž. gimnazijos patalpose, kur yra tinkamiausia koncertams salė. Gimnazija persikels į savo ankstybesnes patalpas, iš kurių lenkai buvo ją iškrausę. — Po Naujų Metų didžiajame Vilniaus teatre įsikuria Valstybės Dramos teatras. Ateityje numatoma įkurdinti Vilniuje ir Valst. operą, bet kol patalpų klausimas bus išspręstas, opera važinės iš Kauno į Vilnių garstrolėmis.

Kaunas, gruodžio 29 d. Pasirašyta prekybinių mainų mokėjimo (clearings) sutartis su Italija. Sovietai pirks Lietuvoje kiaušinių už 12 milijonų ir pieno produktų už 9.3 mil. litų.

Kaunas, gruodžio 29 d. J. A. Valstybių vyriausybė atsisakė priimti lenkų pabėgėlius.

Žemaičiai Gyvuoja

KAUNAS. — Pažanga žemaičiuose ypatingai pastebima prisiminus praeitį. Prieš žemės reformą žemaičiuose buvo daug stambių dvarų, ypatingai Mazeikių apskrityje, kur viename tik židikių valsčiuje buvo apie 40 dvarų. Tik kur ne kur dvarų laukų galuose matėsi menkos kaimo bakužėlės. Po žemės reformos gavę žemės sklypus savanoriai kariai, dvarų kumečiai ir bežemiai pradėjo juose kurtis ir, nors pradžia buvo labai sunki, nes neturėta nei gyvulio, nei žagrės, nei rasto — bet gavę vyriausybės pagalbos, pradėjo pastatė laikinias bakužes ir įsigijo būtiniausių padargus, o vėliau didesniųjų dauguma jau pasistatė gražius trobesius, užsivedė sodus, įsigijo produktingas karves ir neblogus arklius. — Senieji kaimai kol išskirstė viensėdžiais, ir gi turėjo vargo, bet dabar yra gražiai atkute, pagerino trilaukiais nualintą žemę, nusisino pelkes, visur išsikase griovius. — Žymesnis žemaičių pajamų šaltinis yra karvės ir bekonai, be to vis plačiau vystomas vištų ukis. Lietuvoje "Pienocentras" daugiausiai kiaušinių superka žemaitijoje. Siemet per 10 mėnesių kiaušinių supirko Raseinių kooperatyvas "Dubysa" 3,079,826, Kretingos koop. bendrovė — 2,955,049, Kvedarnos — 2,829,934, Tauragės "Laisvė" — 2,754,166, Šilalės žemės ukio kooperatyvas — 2,187,950, Židikių ž. u. koop. — 1,942,250 kiaušinių ir tt. Už šiais metais užveistus geriausių sodus žemės Ukio Rumai premijavo Mazeikių apskrityje 47, Tauragės apskr. 44, Kretingos — 35 ir Telšių — 32 uklininkus. Turtingesnieji uklininkai įsigija vėjo malūnėlius ir įsirengia nuosavą elektros šviesą.

VILNIUS. — Keliolikai Vilniaus lietuvių studentų per Vilniaus kraštui remti komitetą suteiktos stipendijos po 100 lt. mėnesiui. — Patiriama, kad bus išleista banknotų, kuriuose bus atvaizduoti Lietuvos sostinės Vilniaus grįžimo svarbiausieji vaizdai. — Į Vilniaus ligoninių kasas busiu priimta apie 30 gydytojų. — Per Kalėdų šventes iki Naujų Metų Vilniuje leista vaikščioti per kiaurą naktį. Bendrai, nuo gruodžio 16 d. Vilnių draudžiamasis laikas bėra nuo 11 val. vakaro iki 4 val. ryto.

Vilnius, gruodžio 29 d. Sutvarkius maisto produktų privėžimą, kiekvienas laisvai gali pirkt už normaliai priemama kainą produktų kiek nori, todėl atpuolė reikalas maisto kortelių ir jos panaikintos. Kas sekmadienį iš Kauno atvyksta bent tuksantai ekskursantų, kurie patys džiaugiasi Vilniumi, o miestui palieka be moralės ir daug materialės naudos. Žinomo generolo Želigovskio dvaras nusavinamas. Arkivyskupui Jalbrzykovskui neduotas Lietuvos pasas.

KAUNAS. — Šveicarų spaudos agentura "Kipa" paskelbė, kad, jo patirtomis žiniomis iš Vatikano sluoksniu, baigiama eiti prie susitarimo tarp šventojo Sosto ir Lietuvos. Šiuo susitarimu į Lietuvos bažnytinę provinciją busianti įjungta ir neseniai Lietuvos respublikai atitekusis Vilniaus sritis.

KAUNAS. — Įvykusioj Vokietijos Baltijos geležinkelio konferencijoj Kaune sutarta dėl Lietuvos darbininkų vežiojimo iš Kretingos į Klaipėdos laisvojo uosto zoną, dėl atidarymo naujos tiesioginio geležinkeliais susisiekimo krypties iš Vilniaus per Turmantą-Zemgalę ir dėl tiesioginio keleivių, багаžo ir pašto susisiekimo tarp Vokietijos ir Baltijos valstybių.

IŠ PO BOCIANSKIO LETENOS IŠ NAUJO PRISIKELIA VILNIJOS LIETUVIŠKA KULTURA

VILNIUS. — Viena stambiausių ir žymiausių lietuviškų organizacijų Vilniuj yra Šv. Kazimiero draugija, įsteigta 1922 metais. Draugijos steigėjai buvo kunigai a.a. Kraujelis, a.a. Skruodis, N. Raštutis, V. Zająnčauskas ir V. Taškunas, dabartinis draugijos pirmininkas. Bet kol administracija patvirtino draugijos įstatus, reikėjo dar 4 metus laukti. Draugija buvo užsibrėžusi tikslą: auklėti ir šviesti lietuvių jaunomėnę. Ji ruošė kursus, vakarėlius, akademijas, kultūrinės pramogos. Turėjo 467 skyrius visame Vilniaus krašte ir apie 20,000 narių. Kiekvienas skyrius turėjo knygynėlį, be to dr-ja turėjo apie 20 skaityklų ir apie 20 vaikų darželių. Viso dr-ja turėjo apie 50,000 nuosavų knygų. Ji buvo tikišinė ir kartu tautinė organizacija. Draugija žmonėse buvo labai populiari. Kai draugija suruošė 1935 metais parodą, net lenkai buvo sužavėti, pamatę kiek kaimuose esama lietuvių meno ir kitokia laudies turto. Bet draugija turėjo nemažai ir nukentėti. Vargu bėra likęs nors vienas Šv. Kazimiero draugijos veikėjas, kurs nebūtų buvęs traukiamas teisman. Sėdėjo kalėjime arba buvo baustos visos

tos draugijos vaikų darželių vedėjos, pats pirmininkas kun. Taškunas turėjo net 7 bylas. Draugiją ir jos veikėjus ypač pradėjo spausiti, kai vaivada Bocianskis atsisėdo Vilniuje. Žmonės buvo tiesiog baudžiami už priklausymą dr-jai; prie draugijos ir jos narių kimbama įvairiausiais prasimanymais pretekstais. Pagaliau įsitikinę, kad juo daugiau spaudžia, juo didesnis žmonėse kyla pasipriešinimas, Bocianskis 1937 m. dr-ją visiškai uždarė, pritaikęs lenkų įprastą kaltinimo šablona, esą dr-ja veikianti kaimyninės valstybės naudai, siekdama atplėsti lenkų teritorijos dalį. Vaivados organai tiek buvo atsida- vę savo pareigoms, kad "uždarė" net vieną tokį draugijos skyrių, kurio visiškai nebuvo... Nors Bocianskio žygis Varšuvoj dar nebuvo patvirtintas, tačiau lietuvių pastangos atgauti draugiją liko be pasėkų iki pat karo. Lenkų kuratoriai bėseimininkaudami draugijos turto, buvo jos vardu užtraukę net keliolikos tukstančių paskolų. Tik Sovietų kariuomenei užėjus, buvo lietuviams gražinti draugijos patalpų raktai. — Dabar dr-ja, persitvirkusi pagal Lietuvos įstatymus, tęs toliau savo veiklą.

Gavo 2 Metų Kalėjimo Už Radio Klausymą

KLAIPĖDA. — Ypatingojo teismo posėdyje po trijų valandų svarstymo nuteista 2 metams sunkiųjų darbų kalėjimo Ona Piauolokienė už tai, kad klausiusi užsienio radio ir pasakojusi kitiems ką girdėjusi. Piauolokienė yra klaipėdiškė, ištekejusi už vyro iš D. Lietuvos; ji turėjo mažą krautuvėlę.

KAUNAS. — Vokiečiai Baltijos juroje buvo suėmę ir nusi- vėrę į savo uostą Lietuvos prekinį laivą "Kretinga", bet kadangi laivas plaukė tuščias, jį greit paleido. — Vieton pasken- dusių "Kauno", "Panevėžio" ir "Nidos" numatoma pirkti naujus laivus. Esą gauti keli rimti pasiūlymai.

VILNIUS. — Arkivyskupas Jalbrzykovskis įteikė savo do- kumentus Lietuvos pilietybei ir pasui gauti. Tačiau jis yra apgyvenęs Vilniuje tik nuo 1926 metų.

KAUNAS. — Jau dvi savaitės, kaip yra atvykusi iš Sovietų Sąjungos delegacija Inter- nuotiems lenkų kariams, kilu- siams iš buv. Lenkijos teritori- jos ir atitekusios Sov. Sąjungai gražinti į jų kilimo vietas. Kom- isija apžiūrėjo internuotųjų stovyklas ir du transportus jau pasiuntė į savo teritoriją. Komisija leidžia grįžti pas savo šeimas arba į gyvenimo vietas visiems be išimties internuotie- siams, nedarydama jokių suvar- žymų ar apribojimų. Grįžę į Sov. Sąjungai atitekusias savo kilimo vietas internuotieji yra tiesiai paleidžiami vykti į jų pa- sirinktas gyvenimo vietas.

Vilnius. — Vilniuj dabar yra viso 19,593 radio abonentai, iš kurių 11,613 detektorinių ir 7920 lempinių.

Vilnius. — Lietuvių Muzikų Draugija savo centrą nutarė perkelti į Vilnių kur ateinantį birželio mėnesį žada surengti pirmąją visuotiną dainų šventę. Draugijos pirmininkas Marti- nonis pareiškė įsitikinimą, kad tokių dainų šventė galės susida- ryti nemažiau kaip 18,000 žmo- nių jungtinis choras.

KLAIPĖDA. — Įsigaliojus Lietuvos Vokietijos optacijos su- tarčiai, Lietuvos pilietybę op-

tuoją gana didelis klaipėdiškių skaičius. Optacijos terminas pasibaigė gruodžio 31 d. Pirmo- mis dienos Lietuvos generali- nam konsului buvo paduota per 100 optacijos prašymų. — Klai- pėdiškiai dabar atvykę į Kauną perkasi visokių dalykų, kurie Klaipėdoje teparduodami pagal korteles, daugiausiai muilą, mārskinius, kojines, nosines ir t.t. — Laisvoji uosto zona Klai- pėdoje dar neveikia ir nenuma- toma, kad greitesnėj ateityje galėtų pradėti veikti, viena kad dėl karo laivų judėjimas Klai- pėdoje yra veik visiškai apmiręs, kita kad vis tebeatsiranda naujų kliūčių, dėl kurių su vokiečiais dar nebaigta susitarti.

KAUNAS. — Siemet obuolių į užsienius išvežta už visą milio- joną litų. Dabar superkami patvaresnieji obuoliai žiemos sezonui. Supirkimu rupinasi ben- drovė "Sodyba".

TELŠIAI. — Čia pradėta statyti didelė moderni ligoninė, kuri kainuos 400,000 litų ir bus baigta ateinančiais metais. Gy- ventojai ligoninės laukė.

KAUNAS. — Gaunama žinių iš Anglijos, kad anglų sviesto ir bekonų rinkoje nemažai pasigen- dama lietuviškų produktų, kurių dėl karo priežasčių ten menkai tepatenka. — Dabar einančios Rytų Europos geležinkelijų kon- ferencijos nutarimų pasėkoje tvirtinama, kad ateityje turės žymiai padidėti per Lietuvą tranzitas iš Sov. Sąjungos į Vokietiją ir atgal. Taip pat tvir- tinama, kad dėl pakitėjusios pa- dėtės Baltijoje, šių kraštų pre- kyba ateityje labiausiai pagyvės su Vokietija ir Sovietų Sąjunga, kuri atsistosisanti prekių mainų atžvilgiu su Baltijos valstybė- mis jei ne greta su Vokietija, tai pirmoj vietoj po Vokietijos.

KAUNAS. — Dr. Raulinaitis "XX Amžiuje" siulo ligšiol len- kų vadintą Stepono Batoro var- du Vilniaus universitetą pava- dinti Vilniaus jkurėjo karaliaus Gedimino universiteto vardu. Karaliaus Gedimino universite- tas jau turi ir bendro pobūdžio įstatymą, kurs buvo paskelbtas dar 1918 metais dėl Vilniaus universiteto steigimo. Perkėlus atatinamas aukštasis moky- klės iš kitų Lietuvos vietų ir laikuriuos fakultetus iš Vyta- to Did. universiteto, Karaliaus Gedimino universitetas Vilniuje galėtų turėti šiuos fakultetus: 1) Filosofijos, 2) Humanitari-

NAUJU KNYGU KATALOGAS

- VAINIKAI — tilpsta 50 eilėraščių, suredeguotų per Liudą Girą ir 12 kitų pasižymėjusių Lietuvos poetų. 230 pusl. Kaina \$1.50
- MUSU ISTORIJS PRADŽIAMOKSLIS — su iliustracijomis ir dviem žemėlapiais. Kieti popiero viršeliai. 16 pusl. Kaina 90c
- LIETUVIŲ KALBOS VADOVELIS — sutvarkė J. Murka del čia- giminių vaikų pramokt lietuvių kalbą. Iliustruota. 149 pusl. Kaina 65c
- VIDURINIŲ AMŽIŲ ISTORIJA — sutvarkyta iš 28-nių skyrių — V. Zakševskio. Labai svarbi knyga tiems, kurie nori pastudijuot tų amžių istoriją. Knyga susidaro iš 220 pusl. Kaina 2.00
- NAUJU AMŽIŲ ISTORIJA — V. Zakševskio. Ši knyga sutvarkyta iš 18-kos skyrių jima visą vidurinių amžių laikotarpi iki Didžiojo Prancūzų Revoliucijos. 173 pusl. Kaina \$2.00
- Paskaitų rinkinys, apsakymų rinkinys 50c
- Pasakojimai Iš Gyvulių Gyvenimo \$1.00
- Dramblis Karis, (Mukerdži) \$1.00
- Sešėlių Žmonės, Sacchetti 50c
- Pirmieji Žmonės Mėnulyje \$1.40
- Juros Vilkai, 2 Tomai \$1.50
- Snaudžiantis Milžinas \$1.40
- Paslaptingas Radynis, Nikas Karteris, 63 pusl. knygelė 35c
- Rudolfo Valentino Gyvenimas, E. Ramond 50c
- Kaip Apsisaugoti Nuo Ligų, Dr. E. M. Geravičius 50c
- Į Aukso Šalį, Joseph Spillman, S. J. 50c
- Pilsudskis, Aldanavo 50c
- Zydų Rinktinės Apsakos, Vertimai \$1.00
- Dubrovskis, Puškino 50c
- Mėlynoji Ranka, E. Wallace \$1.00
- Zuzi Soka, A. Narkevičius \$1.00
- Durys Su Septyniais Užraktais, E. Wallace \$1.00
- Dvasios ir Žmonės, Z. Lagerloff 50c
- Šarunas, B. Sruga 45c
- Žalasis Miestas, P. Mašioti vertimas 60c
- Sventoji Gėlė, J. Kazėno vertimas \$1.00
- Canterville Valduoklis, J. Jablonskio vertimas 35c
- Saulės Sunus, J. London 50c
- Nepaprasti Nuotikiai Arsenijaus Lupino Aukšinis Trikampis 50c
- Vagis Džentelmenas A. Lupenas 75c
- Esmaičio Sakalėlis, 1928 m. laida \$1.00
- Esmaičio Sakalėlis, 1929 m. laida \$1.25
- Spindulėlis, Skaitymai mokiniams 75c
- Negyvoji Gamta — Oras — Vanduo — Žemė 35c
- Arsenijus Lupenas Prieš Sherlocką Holmes 75c
- Pamokslai Idėjos Broliams 25c

Čia sužymėtos knygos daugiau vertos negu už pinigą gali pirkt. Sluskit užsakymą, o mes prisiusim knygas apmokėdami persiuntimo išnas. Adresuokite —

AMERIKOS LIETUVIO KNYGYNAS
14 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.

P. A. Lankinikas, M.D.
(LANKENNER)
Lietuvos Gydytojas
Tel. 3-0340 ir 5-9077
Priėmimo valandos: nuo 2 iki 4 po pietų nuo 7 iki 8-tos vakarų
Sekmdieniais ir šventėmis sulig susitarimo
522 Grafton St., Worcester, Mass.

F. A. Vaišnora, M.D.
(VEIKSNER)
LIETUVIS GYDYTOJAS
OFISO VALANDOS:
Nuo 10-12 ryte; nuo 2-4 po pietų ir nuo 6-8 vakarų
(Sekmdieniais sulig susitarimo)
TEL. 5-7810
67 Providence g. vės, Worcester, Mass.

Embarrassing
Acid Indigestion, Gas on Stomach, Heartburn, are usually cured by judicious eating of Alka-Seltzer. Try Alka-Seltzer also relieves Stomach Aches, Headaches, Colds, Grippe, Rheumatism, and Muscular Aches. Pains, because it contains an antacid, algesic, (sodium acetyl salicylate). Your druggist sells Alka-Seltzer in handy packages and by the glass in soda fountain. Try it.

Alka-Seltzer

WORCESTERIO LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ ISTANGA
Petras Karalius
(CARROLL)
Istaigos Vedėjas
PATARNAVIMAS
Visuomet: Dieną ar Naktį
Visur: Arti ir Toli
10 VERNON STREET
Tel. 4-6757 Worcester, Mass.

Oriental Cream
gives a touch of the East to your complexion. Refreshing, tendering, softening, brightening, whitening, and smoothing. For all skin troubles. Sold everywhere.

Mothersilk
Prevents nausea while traveling. Recommended for adults and children.

That Nagging Backache
May Warn of Disordered Kidney Action
Modern life with its hurry and irregular habits, improper eating, drinking—its risk of exposure and colds—throws heavy strain on the kidneys. They are apt to become over-taxed and fail to filter enough and other impurities from the blood.

DOANS PILL
You may suffer from nagging backache, headache, dizziness, getting up late, nervousness, foot and leg aches, swelling, and constipation. Doans Pills are the only medicine that will cure these troubles. They have had more than a century of public approval. Are recommended by grateful users everywhere. Ask your neighbor!

DOANS PILL
nų mokslų, 3) Pedagogiką, 4) Prekybos, 5) Muzikos, 6) Miškininkystės, 7) Veterinarijos, 8) Gamtos mokslų, 9) Dabartinės Paslapties mokslų, 10) Pirmosios pagalbos mokslų, 11) Jūrų mokslų, 12) Medicinos mokslų, 13) Pedagogiką, 14) Prekybos mokslų, 15) Muzikos mokslų, 16) Miškininkystės mokslų, 17) Veterinarijos mokslų, 18) Gamtos mokslų, 19) Dabartinės Paslapties mokslų, 20) Pirmosios pagalbos mokslų, 21) Jūrų mokslų, 22) Medicinos mokslų, 23) Pedagogiką, 24) Prekybos mokslų, 25) Muzikos mokslų, 26) Miškininkystės mokslų, 27) Veterinarijos mokslų, 28) Gamtos mokslų, 29) Dabartinės Paslapties mokslų, 30) Pirmosios pagalbos mokslų, 31) Jūrų mokslų, 32) Medicinos mokslų, 33) Pedagogiką, 34) Prekybos mokslų, 35) Muzikos mokslų, 36) Miškininkystės mokslų, 37) Veterinarijos mokslų, 38) Gamtos mokslų, 39) Dabartinės Paslapties mokslų, 40) Pirmosios pagalbos mokslų, 41) Jūrų mokslų, 42) Medicinos mokslų, 43) Pedagogiką, 44) Prekybos mokslų, 45) Muzikos mokslų, 46) Miškininkystės mokslų, 47) Veterinarijos mokslų, 48) Gamtos mokslų, 49) Dabartinės Paslapties mokslų, 50) Pirmosios pagalbos mokslų, 51) Jūrų mokslų, 52) Medicinos mokslų, 53) Pedagogiką, 54) Prekybos mokslų, 55) Muzikos mokslų, 56) Miškininkystės mokslų, 57) Veterinarijos mokslų, 58) Gamtos mokslų, 59) Dabartinės Paslapties mokslų, 60) Pirmosios pagalbos mokslų, 61) Jūrų mokslų, 62) Medicinos mokslų, 63) Pedagogiką, 64) Prekybos mokslų, 65) Muzikos mokslų, 66) Miškininkystės mokslų, 67) Veterinarijos mokslų, 68) Gamtos mokslų, 69) Dabartinės Paslapties mokslų, 70) Pirmosios pagalbos mokslų, 71) Jūrų mokslų, 72) Medicinos mokslų, 73) Pedagogiką, 74) Prekybos mokslų, 75) Muzikos mokslų, 76) Miškininkystės mokslų, 77) Veterinarijos mokslų, 78) Gamtos mokslų, 79) Dabartinės Paslapties mokslų, 80) Pirmosios pagalbos mokslų, 81) Jūrų mokslų, 82) Medicinos mokslų, 83) Pedagogiką, 84) Prekybos mokslų, 85) Muzikos mokslų, 86) Miškininkystės mokslų, 87) Veterinarijos mokslų, 88) Gamtos mokslų, 89) Dabartinės Paslapties mokslų, 90) Pirmosios pagalbos mokslų, 91) Jūrų mokslų, 92) Medicinos mokslų, 93) Pedagogiką, 94) Prekybos mokslų, 95) Muzikos mokslų, 96) Miškininkystės mokslų, 97) Veterinarijos mokslų, 98) Gamtos mokslų, 99) Dabartinės Paslapties mokslų, 100) Pirmosios pagalbos mokslų, 101) Jūrų mokslų, 102) Medicinos mokslų, 103) Pedagogiką, 104) Prekybos mokslų, 105) Muzikos mokslų, 106) Miškininkystės mokslų, 107) Veterinarijos mokslų, 108) Gamtos mokslų, 109) Dabartinės Paslapties mokslų, 110) Pirmosios pagalbos mokslų, 111) Jūrų mokslų, 112) Medicinos mokslų, 113) Pedagogiką, 114) Prekybos mokslų, 115) Muzikos mokslų, 116) Miškininkystės mokslų, 117) Veterinarijos mokslų, 118) Gamtos mokslų, 119) Dabartinės Paslapties mokslų, 120) Pirmosios pagalbos mokslų, 121) Jūrų mokslų, 122) Medicinos mokslų, 123) Pedagogiką, 124) Prekybos mokslų, 125) Muzikos mokslų, 126) Miškininkystės mokslų, 127) Veterinarijos mokslų, 128) Gamtos mokslų, 129) Dabartinės Paslapties mokslų, 130) Pirmosios pagalbos mokslų, 131) Jūrų mokslų, 132) Medicinos mokslų, 133) Pedagogiką, 134) Prekybos mokslų, 135) Muzikos mokslų, 136) Miškininkystės mokslų, 137) Veterinarijos mokslų, 138) Gamtos mokslų, 139) Dabartinės Paslapties mokslų, 140) Pirmosios pagalbos mokslų, 141) Jūrų mokslų, 142) Medicinos mokslų, 143) Pedagogiką, 144) Prekybos mokslų, 145) Muzikos mokslų, 146) Miškininkystės mokslų, 147) Veterinarijos mokslų, 148) Gamtos mokslų, 149) Dabartinės Paslapties mokslų, 150) Pirmosios pagalbos mokslų, 151) Jūrų mokslų, 152) Medicinos mokslų, 153) Pedagogiką, 154) Prekybos mokslų, 155) Muzikos mokslų, 156) Miškininkystės mokslų, 157) Veterinarijos mokslų, 158) Gamtos mokslų, 159) Dabartinės Paslapties mokslų, 160) Pirmosios pagalbos mokslų, 161) Jūrų mokslų, 162) Medicinos mokslų, 163) Pedagogiką, 164) Prekybos mokslų, 165) Muzikos mokslų, 166) Miškininkystės mokslų, 167) Veterinarijos mokslų, 168) Gamtos mokslų, 169) Dabartinės Paslapties mokslų, 170) Pirmosios pagalbos mokslų, 171) Jūrų mokslų, 172) Medicinos mokslų, 173) Pedagogiką, 174) Prekybos mokslų, 175) Muzikos mokslų, 176) Miškininkystės mokslų, 177) Veterinarijos mokslų, 178) Gamtos mokslų, 179) Dabartinės Paslapties mokslų, 180) Pirmosios pagalbos mokslų, 181) Jūrų mokslų, 182) Medicinos mokslų, 183) Pedagogiką, 184) Prekybos mokslų, 185) Muzikos mokslų, 186) Miškininkystės mokslų, 187) Veterinarijos mokslų, 188) Gamtos mokslų, 189) Dabartinės Paslapties mokslų, 190) Pirmosios pagalbos mokslų, 191) Jūrų mokslų, 192) Medicinos mokslų, 193) Pedagogiką, 194) Prekybos mokslų, 195) Muzikos mokslų, 196) Miškininkystės mokslų, 197) Veterinarijos mokslų, 198) Gamtos mokslų, 199) Dabartinės Paslapties mokslų, 200) Pirmosios pagalbos mokslų, 201) Jūrų mokslų, 202) Medicinos mokslų, 203) Pedagogiką, 204) Prekybos mokslų, 205) Muzikos mokslų, 206) Miškininkystės mokslų, 207) Veterinarijos mokslų, 208) Gamtos mokslų, 209) Dabartinės Paslapties mokslų, 210) Pirmosios pagalbos mokslų, 211) Jūrų mokslų, 212) Medicinos mokslų, 213) Pedagogiką, 214) Prekybos mokslų, 215) Muzikos mokslų, 216) Miškininkystės mokslų, 217) Veterinarijos mokslų, 218) Gamtos mokslų, 219) Dabartinės Paslapties mokslų, 220) Pirmosios pagalbos mokslų, 221) Jūrų mokslų, 222) Medicinos mokslų, 223) Pedagogiką, 224) Prekybos mokslų, 225) Muzikos mokslų, 226) Miškininkystės mokslų, 227) Veterinarijos mokslų, 228) Gamtos mokslų, 229) Dabartinės Paslapties mokslų, 230) Pirmosios pagalbos mokslų, 231) Jūrų mokslų, 232) Medicinos mokslų, 233) Pedagogiką, 234) Prekybos mokslų, 235) Muzikos mokslų, 236) Miškininkystės mokslų, 237) Veterinarijos mokslų, 238) Gamtos mokslų, 239) Dabartinės Paslapties mokslų, 240) Pirmosios pagalbos mokslų, 241) Jūrų mokslų, 242) Medicinos mokslų, 243) Pedagogiką, 244) Prekybos mokslų, 245) Muzikos mokslų, 246) Miškininkystės mokslų, 247) Veterinarijos mokslų, 248) Gamtos mokslų, 249) Dabartinės Paslapties mokslų, 250) Pirmosios pagalbos mokslų, 251) Jūrų mokslų, 252) Medicinos mokslų, 253) Pedagogiką, 254) Prekybos mokslų, 255) Muzikos mokslų, 256) Miškininkystės mokslų, 257) Veterinarijos mokslų, 258) Gamtos mokslų, 259) Dabartinės Paslapties mokslų, 260) Pirmosios pagalbos mokslų, 261) Jūrų mokslų, 262) Medicinos mokslų, 263) Pedagogiką, 264) Prekybos mokslų, 265) Muzikos mokslų, 266) Miškininkystės mokslų, 267) Veterinarijos mokslų, 268) Gamtos mokslų, 269) Dabartinės Paslapties mokslų, 270) Pirmosios pagalbos mokslų, 271) Jūrų mokslų, 272) Medicinos mokslų, 273) Pedagogiką, 274) Prekybos mokslų, 275) Muzikos mokslų, 276) Miškininkystės mokslų, 277) Veterinarijos mokslų, 278) Gamtos mokslų, 279) Dabartinės Paslapties mokslų, 280) Pirmosios pagalbos mokslų, 281) Jūrų mokslų, 282) Medicinos mokslų, 283) Pedagogiką, 284) Prekybos mokslų, 285) Muzikos mokslų, 286) Miškininkystės mokslų, 287) Veterinarijos mokslų, 288) Gamtos mokslų, 289) Dabartinės Paslapties mokslų, 290) Pirmosios pagalbos mokslų, 291) Jūrų mokslų, 292) Medicinos mokslų, 293) Pedagogiką, 294) Prekybos mokslų, 295) Muzikos mokslų, 296) Miškininkystės mokslų, 297) Veterinarijos mokslų, 298) Gamtos mokslų, 299) Dabartinės Paslapties mokslų, 300) Pirmosios pagalbos mokslų, 301) Jūrų mokslų, 302) Medicinos mokslų, 303) Pedagogiką, 304) Prekybos mokslų, 305) Muzikos mokslų, 306) Miškininkystės mokslų, 307) Veterinarijos mokslų, 308) Gamtos mokslų, 309) Dabartinės Paslapties mokslų, 310) Pirmosios pagalbos mokslų, 311) Jūrų mokslų, 312) Medicinos mokslų, 313) Pedagogiką, 314) Prekybos mokslų, 315) Muzikos mokslų, 316) Miškininkystės mokslų, 317) Veterinarijos mokslų, 318) Gamtos mokslų, 319) Dabartinės Paslapties mokslų, 320) Pirmosios pagalbos mokslų, 321) Jūrų mokslų, 322) Medicinos mokslų, 323) Pedagogiką, 324) Prekybos mokslų, 325) Muzikos mokslų, 326) Miškininkystės mokslų, 327) Veterinarijos mokslų, 328) Gamtos mokslų, 329) Dabartinės Paslapties mokslų, 330) Pirmosios pagalbos mokslų, 331) Jūrų mokslų, 332) Medicinos mokslų, 333) Pedagogiką, 334) Prekybos mokslų, 335) Muzikos mokslų, 336) Miškininkystės mokslų, 337) Veterinarijos mokslų, 338) Gamtos mokslų, 339) Dabartinės Paslapties mokslų, 340) Pirmosios pagalbos mokslų, 341) Jūrų mokslų, 342) Medicinos mokslų, 343) Pedagogiką, 344) Prekybos mokslų, 345) Muzikos mokslų, 346) Miškininkystės mokslų, 347) Veterinarijos mokslų, 348) Gamtos mokslų, 349) Dabartinės Paslapties mokslų, 350) Pirmosios pagalbos mokslų, 351) Jūrų mokslų, 352) Medicinos mokslų, 353) Pedagogiką, 354) Prekybos mokslų, 355)

Sulauke

delis paimtas iš lietuvių tautinės sąmonės, o ilgai iš spaudos persekiojimo laikų Lietuvoj) RASO J. BUTKEVICIUS

VI. Kaip praslinko vasara ir užstojo žiema. Laubos gyvenime, jokių žymesnių permainų įvykusių.

— susilaukė sveiko, gražaus sunaus, kurį pakrikštijo tėvo vardu — Kazimieru. Koks didelis Kazio, kaip ir jo žmonos — Onytės buvo džiaugsmas, susilaukus pirmutinį sunų? Koks judviejų buvo pasitenkinimas!? Vos tik kokią valandėlę laisvą nuo darbo kuomet turėdavo — juodu abu tarsi balandžiai porutėje bebrukuodami, su savo kudikiu maloniai žaidavo, — juo džiaugdavosi ir gėrėdavosi.

Tačiau toji laimė, ilgai betgi jiems netvėrė... Judviejų likimui buvo pavydu matyti kiek ilgiau taip gražiai ir laimingai gyvenančią jauną porę. Ir todėl jis pasiryžo bent kiek jų laimę sudrumsti.

IX. Buvo tai 1903 m. ankstyvas pavasaris. Saulutė įgavusi daugiau jėgos, smarkiai pradėjo visoje Lietuvoje tarpyti tą žiemą prisnigtą gan storą sniego klodą; laukai ir keliai papluko vandeniu. Upės ir upeliai, putodami ir šniokdami, — per kraštus išsilieję visur plaukė. Susisiekimas daugely Lietuvos vietų, — pasidarė tiesiog nebeįmanomas!

Vienok visa tai, neilgai tetvėrė. Nutekėjus daugumai vandens, — laukai pradėjo sausėti, keliai pradžiūvo, — ir gamta vėl įėjo į normalės savo vežes. Laukams pradžiūvus, — ukininkai greitai pradėjo dirbti pavasario darbus laukuose.

Tą pavasarį, kaip dauguma lietuvių jau iš seniau spėjo, — tautinėje Lietuvos padangėje, pradėjo rinkties juodi, tamsūs, lietuvių tautinio persekiojimo debesiai. Mat po visą plačiąją Rusiją, tuomet buvo beprasidedas reikšties 1904-1905 m. sukilimas. Prieš tai ir po tam, — Lietuva ir lietuviams, veik skaudžiausiai dėlei tuo, ir teko nukentėti.

Rusų valdžia, kaž per kokius akinius, nužiūrėjo, kad buk tam sukilimui daugiausiai esanti kalta Lietuva. Todėl ji ir pasiskubino visą savo žiaurumą, galybę ir represijas, nukreipti prieš tą, kaip jie vadindavo "Iskonskij Kraį".

Visoje Lietuvoje, o ypatingai Vokietijos pasieniu, — prasidėjo įvairios kratos ir masiniai lietuvių areštai; ant rubežiaus buvo padauginta sargyba; kaimuose ir miesteliuose, rusų policistai ir žandarai, tarsi proto netekę lakstydavo, kad tik kur ką galėjus nučiuoti. Knygnešius ar šiaip lietuviškos literatos platintojų padėtis, begalo pasunkėjo! Jiems kas valanda grėsė suėmimas, kalėjimas, Sibiras ir net pati mirtis!

Jaunasis Riauba, dabar staiga atsidurė gan pavojingoj padėty. Jo jaunystės geriausias draugas — Navikutis, — jau seniai ant "poselenijos", Sibiran buvo ištremtas. Pagaliau žandarai sugavo ir kitus kelis jo draugus ir pažystamus, o tarpe jų ir Vinčą, kurs po Navikučio suėmimo, — užėmė pastarojo vietą. Jų apielinkėje, kiek žymesniųjų darbuotojų, tik jis, ir knygnešis — Valatka tebebuvo likę laisvi, dar neareštuoti.

Kaziui lietuviškos literatos platinimo darbe, dabar beliko dygiausiai erskėčiais nuklotas kelias! Tą žiemą, delei daugumo sniego ir sustiprintų sargybų, — jis vos du kartus dasigavo Prusosna, ir su dideliu vargu parsinešė kiek lietuviškos literatos. Jeigu ką panašaus savo namuose kuomet turėdavo, — kartais jis per visą ištisą naktį, nebeįgalėdavo ramiai užmigti, iš baimės staigaus žandarų į jo namus apsilankymo. Jau kelis kartus jie darė pas jį stropias kratas; tik laimė, kad knygos ir laikraščiai, kurie pas jį buvo, — visuomet budavo taip paslėpti, — kad niekuomet jie negalėdavo jų surasti.

Žandarai kaip ir nujautė, kad jis yra knygnešius; todėl stropiausiai visuomet vaktuodavo, tikėdamiesi, kuomet nors, progai pasitaikius, jį nučiuoti. Na, o be matomos priežasties ir parodymo, — negalėjo prie jo prisikabinti, ir dantimis iš piktumo grieždami, nieko nepešė, turėdavo iš jo namų prasišalinti.

(Bus daugiau)

UŽSISAKYKIT ŠIAS SAU PASISKAITYMUI KNYGAS:
(ŠV. KAZIMIERO DRAUGIJOS LEIDINIAI)

Demokratija, parašė Kun. D-ras Antanas Maliauskas, 198 pusl.	75
Šventosios Istorija, parašė kun. A. Alekna, su žemėlapiu, 100 pusl. Kaina	\$1.00
Presionizmas Dailėje ir Poezijoje, parašė A. Jakštas, 25 pusl. Kaina	25
Šventosios savasties teologijos supratimu, parašė D-ras J. Maculevičius, 15 pusl. Kaina	15
Šventosios tvarkymas kitur ir Lietuvoje, parašė, Kan. K. Karakas, 22 pusl. Kaina	20
Šventosios Evoliucija, parašė A. Jakštas, 15 pusl. Kaina	15
Šventosios Principas ir Evoliucija, parašė D-ras S. Šultė, 25 pusl. Kaina	25
Šventosios Lavavimo Klausimas Lietuvoje, parašė Kar. Dineika, 15 pusl. Kaina	15
Šventosios Jimas ir Tikėjimas Fizikoje, iš rusų kalbos vertė J. Masiulis, 16 pusl. Kaina	20
Šventosios Darželis, sustatė M. Grigonis, su paveikslais, 36 pusl.	25
Šventosios Prasinis (1812-1859) parašė P. Kragas, 23 pusl. Kaina	20
Šventosios Logija, trumpas to mokslo vadovėlis, parašė Prof. Kun. J. J. 73 pusl. Kaina	50
Šventosios Akvinitis, jo gyvenimas, raštai ir metodas, parašė M. Reinis, 26 pusl. Kaina	20
Šventosios Paklausyt, parinktosios lietuvių poetų eilės per Liudą (1805-1900), 190 pusl. Kaina	75
Šventosios 8) Vėlavas žemaičių Vyskupas Pranciškus Karevičius, sutaisė Kun. mokslų. Dambrauskas, Pust. 84. Kaina	35
Šventosios 9) Minties Paslaptis, vertė B. Kasaitis, 230 pusl. Kaina	75
Šventosios 10) Pamos Ligos ir kaip nuo jų apsaugoti? Parašė D-ras A. J. 164 pusl. Kaina	\$1.00
Šventosios 11) Pintinė, apyskaitė, vertė kun. V. Ambraziejus, 40 pusl. Kaina	40
Šventosios 12) Paršė Vargšas, 60 pusl. Kaina	25
Šventosios 13) Dobilėliai, patarimai ir pamokinimai mūsų vaikams, iš vokiško perdirbo Kurpanas, 98 pusl. Kaina	40
Šventosios 14) Uniolinė Luoma arba trumpas pašaukimas kunigystėn, iš vokiško vertė Kun. Petras Siaurušaitis, 191 pusl. Kaina	75
Šventosios 15) Anetos ir Žvaigždės, parašė J. Girutis, su paveikslais, 50 pusl. Kaina	50
Šventosios 16) Aidal, eilės, parašė Adomas Jakštas, 100 pusl. Kaina	50
Šventosios 17) Vėlavas ir Valstybė, parašė Meškus, 33 pusl. Kaina	20
Šventosios 18) Dėvo Karalystė Jumyės Yra", iš lenkų kalbos vertė Kun. P. L. 40 pusl. Kaina	40
Šventosios 19) Argiai su Ugnim! Iš lenkiško vertė Kun. K. Š. 41 pusl. Kaina	15

Šia sužymėtų knygų užsakymus pasiūsim apmokėdami persiuntimo būdu. Bet kas užsisakys keturių dolerių vertės knygų, tas gaus 25% nuolaidą. Taigi prisiskaitė mums \$3.00, o mes jums persiūsim \$4.00 vertės knygų. Kurias tik pasirinkit iš šio katalogo. Adresuokite:

Amerikos Lietuvis,
14 VERNON STREET
WORCESTER, MASS.

— susilaukė sveiko, gražaus sunaus, kurį pakrikštijo tėvo vardu — Kazimieru. Koks didelis Kazio, kaip ir jo žmonos — Onytės buvo džiaugsmas, susilaukus pirmutinį sunų? Koks judviejų buvo pasitenkinimas!? Vos tik kokią valandėlę laisvą nuo darbo kuomet turėdavo — juodu abu tarsi balandžiai porutėje bebrukuodami, su savo kudikiu maloniai žaidavo, — juo džiaugdavosi ir gėrėdavosi.

Tačiau toji laimė, ilgai betgi jiems netvėrė... Judviejų likimui buvo pavydu matyti kiek ilgiau taip gražiai ir laimingai gyvenančią jauną porę. Ir todėl jis pasiryžo bent kiek jų laimę sudrumsti.

IX. Buvo tai 1903 m. ankstyvas pavasaris. Saulutė įgavusi daugiau jėgos, smarkiai pradėjo visoje Lietuvoje tarpyti tą žiemą prisnigtą gan storą sniego klodą; laukai ir keliai papluko vandeniu. Upės ir upeliai, putodami ir šniokdami, — per kraštus išsilieję visur plaukė. Susisiekimas daugely Lietuvos vietų, — pasidarė tiesiog nebeįmanomas!

Vienok visa tai, neilgai tetvėrė. Nutekėjus daugumai vandens, — laukai pradėjo sausėti, keliai pradžiūvo, — ir gamta vėl įėjo į normalės savo vežes. Laukams pradžiūvus, — ukininkai greitai pradėjo dirbti pavasario darbus laukuose.

Tą pavasarį, kaip dauguma lietuvių jau iš seniau spėjo, — tautinėje Lietuvos padangėje, pradėjo rinkties juodi, tamsūs, lietuvių tautinio persekiojimo debesiai. Mat po visą plačiąją Rusiją, tuomet buvo beprasidedas reikšties 1904-1905 m. sukilimas. Prieš tai ir po tam, — Lietuva ir lietuviams, veik skaudžiausiai dėlei tuo, ir teko nukentėti.

Rusų valdžia, kaž per kokius akinius, nužiūrėjo, kad buk tam sukilimui daugiausiai esanti kalta Lietuva. Todėl ji ir pasiskubino visą savo žiaurumą, galybę ir represijas, nukreipti prieš tą, kaip jie vadindavo "Iskonskij Kraį".

Visoje Lietuvoje, o ypatingai Vokietijos pasieniu, — prasidėjo įvairios kratos ir masiniai lietuvių areštai; ant rubežiaus buvo padauginta sargyba; kaimuose ir miesteliuose, rusų policistai ir žandarai, tarsi proto netekę lakstydavo, kad tik kur ką galėjus nučiuoti. Knygnešius ar šiaip lietuviškos literatos platintojų padėtis, begalo pasunkėjo! Jiems kas valanda grėsė suėmimas, kalėjimas, Sibiras ir net pati mirtis!

Jaunasis Riauba, dabar staiga atsidurė gan pavojingoj padėty. Jo jaunystės geriausias draugas — Navikutis, — jau seniai ant "poselenijos", Sibiran buvo ištremtas. Pagaliau žandarai sugavo ir kitus kelis jo draugus ir pažystamus, o tarpe jų ir Vinčą, kurs po Navikučio suėmimo, — užėmė pastarojo vietą. Jų apielinkėje, kiek žymesniųjų darbuotojų, tik jis, ir knygnešis — Valatka tebebuvo likę laisvi, dar neareštuoti.

Kaziui lietuviškos literatos platinimo darbe, dabar beliko dygiausiai erskėčiais nuklotas kelias! Tą žiemą, delei daugumo sniego ir sustiprintų sargybų, — jis vos du kartus dasigavo Prusosna, ir su dideliu vargu parsinešė kiek lietuviškos literatos. Jeigu ką panašaus savo namuose kuomet turėdavo, — kartais jis per visą ištisą naktį, nebeįgalėdavo ramiai užmigti, iš baimės staigaus žandarų į jo namus apsilankymo. Jau kelis kartus jie darė pas jį stropias kratas; tik laimė, kad knygos ir laikraščiai, kurie pas jį buvo, — visuomet budavo taip paslėpti, — kad niekuomet jie negalėdavo jų surasti.

Žandarai kaip ir nujautė, kad jis yra knygnešius; todėl stropiausiai visuomet vaktuodavo, tikėdamiesi, kuomet nors, progai pasitaikius, jį nučiuoti. Na, o be matomos priežasties ir parodymo, — negalėjo prie jo prisikabinti, ir dantimis iš piktumo grieždami, nieko nepešė, turėdavo iš jo namų prasišalinti.

(Bus daugiau)

Gyvunai Amatininkai

Gyvunų tarpe yra nepaprastai gabių padarų, sugebantių padaryti tokius dalykus, kurie verčia žmogų stebėtis. Štai, pavyzdžiui, upiniai bebrai, kurie Lietuvoje jau beveik visai išnykę, iš upės dumblo, smėlio ir medžio šakų pasistato gražius kugio pavidalo namelius. Tokių namelių kiekvienas bebras pasistato po keletą ir nuolat kraustosi iš vieno į kitą, kad medžiotojas negalėtų susekti, kuriam bebras gyvena. Be to, bebrai aštriais dantimis pagriaugia storičius paupy augančius medžius ir iš jų padaro upėse didžiules užtvankas, kurios pakelia vandens lygį. Medžius jie pagriaugia taip sumaniai, kad šie visada virsta skersai upę, vienas greta kito, o medžių tarpus bebrai užpildo šakomis ir dumblu. Širšės arba vapsvos nuo nužievinto medžio, ypač nuo drebulės ir eglės, nulupinėja plonyčius plaušėlius, ištepa juos limpančiomis seilėmis ir iš jų sulipdo sau lizdus, kurių sienelės ir perdoriai

AMERIKOS LIETUVIO

1940 Metų Sieniniai Kalendoriai JAU GATAVI IR SIUNTINĖJAMI

Kalendoriai perstato Pasaulinę New Yorko Parodą ir Jos Progresą; Ją puošia įvairių valstybių vėliavos, tarpe kurių plevėsuoja ir Lietuvos trispalvė.

Kiekvienas Amerikos Lietuvis skaitytojas pilnai užsimokėjęs už savo prenumeratą, gaus tą **ISTORINIAI REIKŠMINGĄ KALENDORIŲ DOVANAI.**

Amerikos Lietuvis prenumeratos kaina Amerikoje \$2.00; Užsieny - Lietuvoje - \$2.50.

Prašome visų savo skaitytojų su panauginimu prenumeratos įdėti 10c kalendoriaus persiuntimo lėšoms padengti. Visais reikalais kreipkitės:

AMERIKOS LIETUVIS, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

panašus į ploną pilką popierių. Garsus popierio iš medienos išradėjas, kunigas Jokubas Šeferis rašė, kad šio išradimo mintį jam sukėlė širšės. Nuolat stebėdamas, kaip širšės knibinėja purią medieną ir iš jos plaušų gamina savo popierinius namelius, jis sumanė panašų budą panaudoti popierio gamybai iš medžio. Kadangi tuo metu popierio suvartojimas pasaulyje buvo nedidelis, tai jį gamindavo iš skudurų. Bet dabar beveik 90% popierio gaminama iš medienos, o gamybos patalpas naudojamąs tas pat būdas, kurį nurodė išradėjas Šeferis.

VOVERĖS ne tik sugeba pasidaryti medžių drevėse patogius lizdus, bet jos ten pat pasidaro sandėlius žiemos maisto atsargai, į kuriuos sukrauna po 10 — 20 kilogramų riešutų. Be to, voverės sugeba pasidaryti savotiškus laivus vandens kelionei. Pasirinkusios tinkamą šaką arba įgaubtą medžio žievės gabalą, jos nuleidžia jį į vandenį, atsistoja ant jo ir plaukia nesiirdamos, bet vėjo varomos. Būrės ir vairo vietoje jos panaudoja savo uodegą, kuria sumaniai nustato plaukimo kryptį. Tokiu būdu jos upė arba ežerą nuplaukia po 3 — 5 kilometrus. Indijoje yra nedidukai paukšteliai, vadinami daržiais arba siuvėjais. Jie tikrai sugeba siuti. Pasirinkę ant šakos stambų medžio lapą, 15 — 20

centimetrų pločio, jie su aštriu snapeliu lapo kraštuose išbado skylutes, išrauna iš žemės ilgą, lanksčios žolės stiebelį ir juo susiūva lapą, lyg kokį maišelį. Paskui į tą maišelį prikrauna minkštos žolės, iškloja pakais — lizdas gatavas. Prie tokio ant plonos šakelės kabančio lizdo negali prieiti nė vienas grobuonis.

BIČIŲ sugebėjimas nulipdyti puikius vaško korius mums visiems žinomas. Be tam tikrų mašinų pagelbos, vien rankomis žmogus jokiū būdu nepadarytų tokio dailiaus korio. Tačiau bitės moka išvėdinti ir savo avilį. Karštą vasaros dieną visada galima pamatyti prie landos pulkelių bičių, plaudančių sparneliais. Tai jos vėdina avilį, kad jo viduje nebutų karšta. Kitos tą patį daro avilio viduje, prie landos. Vadinasi, vienos varo tvankų orą iš vidaus, kitos šviežią, vėsesnį orą varo į vidų. Ir juo oras karštesnis, juo daugiau bičių susirenka prie landų. Kai vienos pavargsta beplasnodamos sparneliais, tas pasitraukia pasilsėti, o jų vietą užima kitos. Nuo jų sparnų plaudenimo susidaro gana stipri oro srovė, traukimas pro landą toks smarkus, kad gali užpusti prie landos prikištą žvakę. Kai vasaros naktys buna tvankios, bitės taip vėdina avilius ir nakties metu.

Gyvuliai amatininkai atlieka tokius darbus vienas-

JUOKAI

DU DAIKTUS REIKIA TURĖTI
Norint turėti ramų ir laimingą gyvenimą, reikia turėti du daiktus pilnus ir du tuščius: tuščią galvą ir širdį, o pilną pilvą ir kišenę.

KULIAU RUGIUS
— Tai esu pavargęs!
— Ką gi veikei?
— Ogi sapnavau, kad per visą naktį kuliau rugius.

PAGRISTAS REIKALAVIMAS
—Pereitais metais aš čia pavėlavau, ir jus man pietus taip deliodamai padavinėjot, kad aš turėjau bėgti į traukinį nebaigęs valgyti. Ar negalėčiau dabar gauti likusį desertą?

IŠPARDAVIMAS KNYGŲ

Gali Pirkti už Dolerį \$10 vertės knygomis \$10

REIKALAUKITE KNYGŲ KATALOGO

Rašykite šiuo adresu: **Amerikos Lietuvis**
14 Vernon St., Worcester, Mass.

